

DOLENJSKI LIST

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OKR

LASTNIK IN IZDAJATELJ: Okrajni odbor SZDL Novo mesto - Izhaja vsak četrtek - Posamezna številka 15 din - LETNA NAROČNINA 600 din, polletna 300 din, četrtletna 150 din; plačljiva je vnaprej - Za inozemstvo 1200 din oziroma 4 ameriške dolarje - TEKOCI RAČUN pri Mestni hranilnici - Komunalni banki v Novem mestu št. 606-70/3-24

Štev. 25 (535)

Leto XI.

NOVO MESTO, 23. JUNIJA 1960

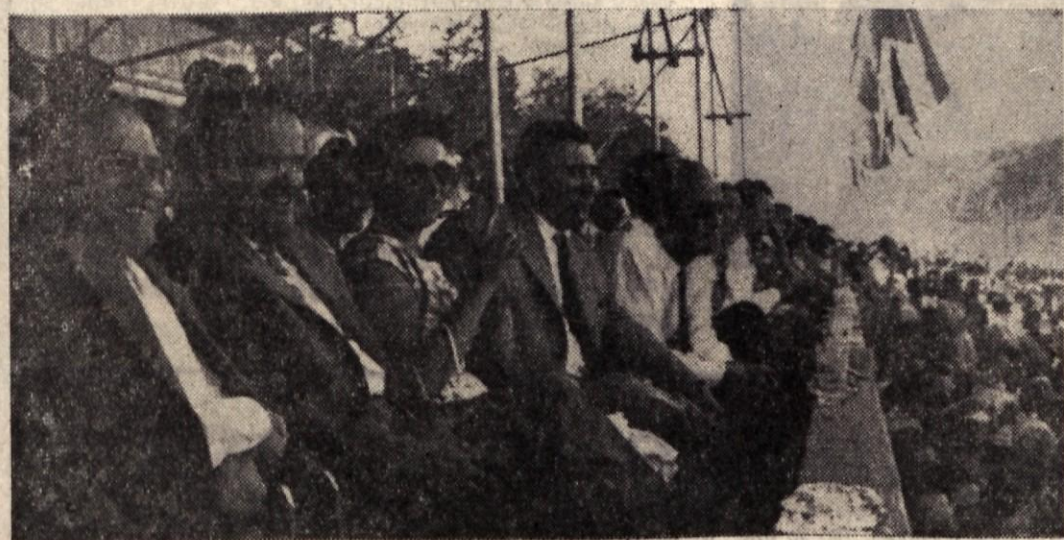
UREJUJE uredniški odbor - Glavni in odgovorni urednik Tone Gošnik - NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg št. 3 (vhod iz Dilarčeve ulice) - Poštni predal Novo mesto 33 - TELEFON uredništva in uprave št. 127 - Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo - TISKA Casopisne podjetje »Delo« v Ljubljani

POKROVITELJ ZLETA TOVARIS ALEKSANDAR RANKOVIĆ MED OTVORITVENIM GOVOROM, POTEK KO JE SPREJEL ŠTAFETNO PALICO

Veliki, nepozabni dnevi so za nami. Z nedeljsko slavnostjo, ki jo je začel pokrovitelj zleta, podpredsednik ZIS tovaris Aleksandar Ranković-Marko, je množica več kot 20.000 navdušenih gledalcev in 8.000 nastopajočih dala zletu bratstva in enotnosti najlepši zaključni pečat. Tradicionalno sodelovanje zletnih okrajev je dobilo z uspešnim VII. srečanjem v Novem mestu nov zalet, ki ga bodo izpodbudne besede visokega pokrovitelja in navzočnost množice in dragih gostov plemenitile do novih medsebojnih obiskov. Vsa pričakovanja, ki smo jih vložili v številne priprave, izbirna tekmovalna in športna nastope, pohod zletne štafete, finalna srečanja športnikov, telovadcev, gasilcev, tabornikov, kulturnih skupin in vseh drugih, so uresničena. Trdno smo prenih pričani, da ima naš okraj od zleta - kot njegov letošnji prireditelj in glavni organizator - še posebno korist: spoznali smo, da nas čaka na področju telesne vzgoje največja naloga v tem, da bomo poglobili vsestransko organizacijsko delo za množičnost v telesnovzgojnih organizacijah in društvih. Uspešni zlet je nedvomno velika prelomnica za naš okraj, saj nas je navdušil, nam dal novih moči in potrdil, da je napredek in uspeh zagotovljen edino v množični telesni kulturi in množičnem športu. S tem pa je zlet v celoti tudi dosegel svoj osnovni namen, čeprav je bil hkrati najdostopnejša počastitev letošnjega praznika mladosti in 15. obletnice osvoboditve domovine.

Ze v četrtek zvečer so prišle v Novo mesto prve kolone mladine in odraslih iz sodelujočih okrajev, v petek pa je

Gostje na glavni tribuni med nastopom: Viktor Avbelj-Rudi, Ivan Maček-Matija, Vida Tomšič, Aleksandar Ranković-Marko in Milentije Popović

Gostje na Partizanskem Rogu

Na Bazi 20 srečaš lahko obiskovalce iz vseh krajev države skoraj vsak dan. Zadnje nedeljo so jo obiskali izletniki-solarji iz Gomiljskega v Savinjski dolini. Sredi pripovedovanja Ljuzeta Murna so se mali obiskovalci začudeno, pa hkrati veselo obrnili k novim gostom, ki so prišli na bazo okrog 11. ure. To so bili tovarisi Franc Leskošek - Luka, Slavka Becela - Ranković, podpredsednik dr. Jože Vilfan, Bogdan in Mara Osolnik, general LM Ivan Lokosek - Jan, kmalu za njim pa so prišli k

Bazi 20 še tovarisi Aleksandar Ranković, Milentije Popović, Boris Kraigher in Franc Pirkovič. Navzoči so bili tudi predstavniki ZB in ZVVI našega okraja. Gostje so se nato večkrat fotografirali in se slikali tudi z otroci z Gomiljskega. Tovariš Leskošek je nato razkazal Bazo 20, v kateri so si gostje ogledali več barok in njihovo okolico, nato pa so odšli do kraja, kjer so med NOB pozimi z lestvami omogočili varen dostop v bazo. Po skoraj enournem ogledu so gostje odšli v dolino, kjer so imeli v Dol. Toplicah kosilo.

VREME

ZA ČAS OD 23. JUNIJA DO 3. JULIJA:

Približno do 26. junija nehalno s pogostimi nevihtnimi padavinami, pozneje tudi občasna ohlajitev. - Nekako od 27. junija dalje pretežno jasno in kasneje močna vročina. Obenem z vročino znova pogoste krajevne nevihte.

Dr. V. M.

Obisk v bršljinškem taborišču

V nedeljo dopoldne je tovaris Aleksandar Ranković z družbo predstavnika zletnega odbora Nika Belopavloviča in sekretarja CK ZKS Franca Pirkoviča obiskal tudi taborišče mladine v Bršljini, kjer je pomagala zletu garnizija JLA s svojimi prostori, kuhinjo in osebjem.

NENAVADNO SLOVESE N ZAKLJUČEK VII. ZLETA BRATSTVA IN ENOTNOSTI V NOvem MESTU

Zlet je uresničil vsa pričakovanja

zjutraj je prispel v Novo mesto s posebnim motornim vlakom pokrovitelj zleta, tovaris Aleksandar Ranković z družino; na kolodvoru je visoke goste pozdravil predsednik IS LRS tov. Boris Kraigher s predstavniki okraja in zletnega odbora. V soboto zvečer je tovaris Ranković skupaj s predstavniki vseh zletnih okrajev ob navzočnosti velike množice domačinov položil v spomeniški veži na Vratih venec padlim herojem in borcev Novega mesta, nato pa si je ogledal na Glavnem trgu mimohod udeležencev zleta in se poldrugo uro nato udeležil s soprogom velike akademije na novem stadionu. V njegovi družbi je bil tudi član ZIS Milentije Popović, predsednik Boris Kraigher, sekretar OK ZKS Franc Pirkovič, predsednik OLO Nika Belopavlovič in drugi člani zletnega odbora. V nedeljo zjutraj je bilo

Novo mesto, že od petka slavnostno okrašeno kot že dolgo ne, priča zadnjih sportnih srečanj. Kmalu po 13. uri so začele prihajati na novi stadion množice domačinov in gostov; zbralo se je nad 20.000 ljudi, ki so nestrpnost pričakovali začetek zaključnega nastopa. Tik pred 15. uro so prišli na slavnostno tribuno visoki gostje: generalni sekretar SZDLJ Aleksandar Ranković, podpredsednik Zvezne ljudske skupščine Franc Leskošek - Luka, predsednik Izvršnega sveta LRS Boris Kraigher, član ZIS Milentije Popović, org. sekretar CK ZKS Ivan Maček, podpredsednika IS LRS Viktor Avbelj in dr. Jože Vilfan, podpredsednica GO SZDL Slovenije Vida Tomšič, član IS Mitja Ribičič, generalni podpolkovnik Rado Pehaček, general LM Ivan Lokosek - Jan, številni zvezni in republiški ljudski poslanci, narodni heroji, predstavniki

OLO, ObLO in organizacij iz sodelujočih in drugih slovenskih okrajev.

Točno ob 15. uri je začel zaključno prireditev VII. zleta predsednik zletnega odbora Nika Belopavlovič, ki je prisrčno pozdravil zbrano mladino, visoke goste in množico ljudstva. Zahvalil se je vsem, ki so prispevali svoje napore za uspešen potek zleta, pri čemer je posebno pohvalil sodelovanje pripadnikov novomeške garnizije JLA. Takoj nato je pokrovitelj zleta tov. Ranković, ki ga je množica navdušeno pozdravljala, prevzel iz rok mladince Slavka Pavlina štafetno palico ter poslušal poročilo o pohodu štafete na 1200 km dolgi poti. Po prevzemu štafetne palice je spregovoril tovaris Ranković; množica je njegove besede večkrat potrjevala z navdušenim ploskanjem in skandiranjem v čast tovarisa Tita.

ne dežele. Tem podatkom je treba pristeti še znatno število preživelih borcev, izmed katerih je zdaj v organizacijah Zveze borcev v okraju včlanjenih 13.000 med njimi tudi mnogo vojaških vojni invalidov.

Mi, tovarisi in tovarišice, se z globokim spoštovanjem spominjamo vseh tistih tovarišev, ki so žrtvovali dragoceno življenje za boljše in srečnejšo bodočnost naših narodov. Zato sta naša skrb in pozornost ne-

hvim uresničevanjem bomo nedvomno omogočili še ugodnejše življenjske pogoje našim borcem, zlasti vojaškim vojni invalidom in družinam padlih tovarišev. To se nanaša med drugim na izboljšanje njihovega zdravstvenega stanja, strokovnega usposabljanja, izboljšanja življenjskega standarda. Ta skrb skupnosti je pravica, ki jo imajo naši borci, pravica, ki so si jo pridobili za svoj prispevek k vzpostavitvi naše socialistične skupnosti.

Predsednik zletnega odbora in predsednik OLO tovaris Nika Belopavlovič je pravkar začel zaključni nastop VII. zleta in pozdravil zbrano množico ter drage goste - na desni: podpredsednik Zvezne ljudske skupščine tovaris Franc Leskošek-Luka

Govor tov. Aleksandra Rankovića

Tovariši in tovarišice, fantje in dekleta!

Ko sprejemamo štafetno palico, ki nam prinaša pozdrave Dolenjske, Banije, Korduna in Bosenske krajine, mi dovolj, da vas v imenu zveznega odbora SZDL pozdravim in prosim, da sporočite te pozdrave vseh mladini in drugim državljanom naših krajev in mest, iz katerih ste prispeli sem, v ta čudoviti kraj Dolenjske.

Sedmi zlet, ki ga je kot manifestacijo bratstva in enotnosti teh okrajev organizirala SZDL v sodelovanju s fizikalnimi in družbenimi organizacijami tabornikov, Ljudske tehnike, gasilstva in drugih, kakor tudi s šolsko mladino ter

In že takrat, v dneh narodnoosvobodilne vojne, smo imeli leta 1944 v vasi Trnovo pri Drini zlet mladine Korduna, Banije in Bosenske krajine in udeležili so se ga tudi borci vojaških enot, ki so se takrat mudile na tem področju. Ta zlet torej lahko smatramo za vzor in predhodnika teh zletov, ki jih od leta 1953 prirejamo vsako leto.

Vse to kaže, da sta se prek takšne skoraj dvajsetletne povezanosti teh krajev kovala med njihovimi prebivalci različnih narodnosti bratstvo in enotnost. Zato naj nas tudi ta zlet bratstva in enotnosti kot pomembna tradicija spominja na sadove velike zmage naših jugoslovanskih narodov in na uresničenje njihovih stoletnih teženj, da tesno povezani in združeni, čuvajo svobodo in neodvisnost. Vsi naši narodi, ki cenijo velike pridobitve naše socialistične revolucije, se zavajajo, da je bila Komunistična partija Jugoslavije v najodločilnejših trenutkih zgodovine tista sila, ki je sprožila in privedla do velike zmage obojnih bojev naših narodov, tista sila, prek katere so v novi socialistični Jugoslaviji uresničili svoje stoletne težnje - svobodo in enakopravne odnose. Zato se je odločilo našega ljudstva v čuvanju bratstva in enotnosti v nadaljnjem razvijanju naše svobode in neodvisne socialistične dežele globoko zakoreninila v njegovi zavesti.

Tudi ta manifestacija, ki ste se je, tovarisi mladinci in mladinke, udeležili v tako velikem številu, dokazuje, kako naša mlada pokolenja nadalje negujejo in razvijajo te pomembne pridobitve naše revolucije.

Nova, socialistična Jugoslavija, srečna in enakopravna skupnost naših narodov, je nastala iz revolucionarnega boja, katerega nosilci in udeleženci so bili globoko prežeti ne samo z neizprosno bojno proti osvajačem, marveč tudi z odločnostjo in zavestjo za njeno družbeno, gospodarsko in politično preobrazbo. Politika fašistično-imperialističnih sil na svetu, ki je dosegla višek v strašnih dogodkih druge svetovne vojne, je imela tudi za naše narode hude posledice. Fašistične agresivne težnje niso poznale ne mere ne meja. Skoraj od vseh strani so vdirale čez naše meje sovražne fašistične sile, da bi okupirale deželo in podjarmile naše narode. Boj, ki so ga bili naši narodi proti močnejšemu osvajačcu, močnejšemu po številu, po tehnični opremljenosti in organizacijski pripravljenosti, je bil težaven in dolgotrajen. Toda kljub temu za končni izid tega neenakopravnega boja to ni moglo biti odločilno. Sovražniki so pozabljali, da so se naši narodi v silnem boju znašli v položaju branilca svoje zemlje in svojega narodnega obstoja. To je bila velika moralna prednost naših narodov. V tem je bila moč naših uspe-

nih bojev, našega odpora in čvrste volje ter pripranosti o končni zmagi.

Menim, da tu ni treba podrobneje navajati statističnih podatkov o številu človeških in materialnih žrtv, ki smo jih prispevali med drugo svetovno vojno, ker vam je vse to dobro znano. Samo kot enega izmed primerov hrabrosti in žrtve, ki so jih naši narodi prispevali v tistih težavnih bojnih dneh, bi navedel ta okraj: nad 3000 padlih borcev, nad 2000 žrtv fašističnega terorja, 22 narodnih herojev, od teh 14 padlih, nad 3000 otrok, ki so ostali ob koncu vojne brez enega ali obeh roditeljev, mnogo

Tradicijo zletov je treba nadaljevati

Predsednika Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS tovarisa Borisa Kraigherja smo po končani prireditvi VII. zleta bratstva in enotnosti prosili, da je za bralce Dolenjskega lista dal kratko izjavo o sedanjem zletu. Med drugim je tovaris predsednik dejal:

Prav gotovo je najvažnejše srečanje mladine iz različnih okrajev in priložnost, da ob takih srečanjih ocenimo napredek telesnovzgojnega dela. Prav tu bo treba še marsikaj napraviti. Ni vse samo prireditve; poudarek naj bo v kulturi, ki jo mladina preko te dejavnosti dobiva, v kulturi lege telesa, pri čemer nas čaka vse še veliko nalog. Tudi ta prireditev je pokazala, da bo treba prav v tej smeri še veliko dela. Pomen zleta je v tem, da se mladina z vseh teh področij seznanja, da spoznava pridobitve našega boja in razvoja. To pa je izredno važno, zato je treba tradicijo teh zletov čim bolj vzorno nadaljevati.

v Slezijo in v taborišča širom po Nemčiji izseljenih družin - to so nedvomno prepričljivi podatki, ki nam najbolje govorijo o žrtvah prebivalcev tega okraja in njihovem boju za ustanovitev njihove socialistič-

nehoma usmerjena na urejanje vprašanja pomoči borcev in invalidom narodnoosvobodilne vojne ter njihovim družinam, kakor tudi žrtvam fašističnega terorja.

Ob tej priložnosti ne bi podrobneje govoril o naporih v

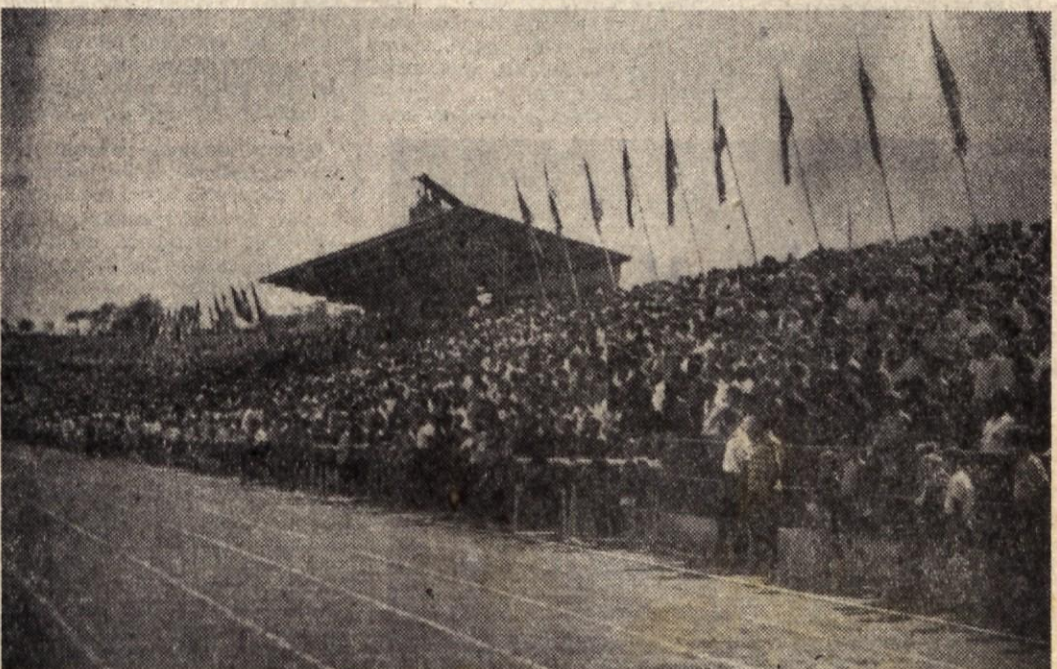
Tovariši in tovarišice! Narodni in mladina dežele, kakršna je socialistična Jugoslavija, ki so v vojni prispevali neštete žrtve za svojo svobodo, ki so se po vojni posvetili neutrudljivemu ustvarjalnemu delu za boljše življenje, so globoko zainteresirani na ohraniti in utrditi miru na svetu.

Po našem pojmovanju sta mir in aktivna kooperacija med narodi, med državami v sedanjih pogojih tisti najbolj bistveni činitelji, ki omogočata najhitrejši družbeni razvoj v smeri socializma na vsem svetu.

Zato presojamo mednarodne probleme in probleme boja za socializem predvsem z vidika boja za ohranitev miru in krepitev miroljubnih sil. Takšna naša politika je nespremenljiva ne glede na kolebanja v mednarodnih odnosih. S takšno politiko smo si pridobili na svetu mnogo prijateljev.

Zato v svoji politiki z vso doslednostjo podpiramo vse napore, ki prispevajo k zmanjšanju napetosti na svetu in katerih cilj je zagotoviti mir vsemu človeštvu. V mednarodnih odnosih ni dopustno izkoriščati prednosti in obojizmi in v vojno tehničnih dosežkih, marveč morata prevladovati zdrava pamet in zavest o posledicah, ki utegnjo nastati, če bi takšni dosežki sprožili tudi akcijo.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Na glavno zletno tribuno med igranjem državne himne ob otvoritvi zaključne zletne prireditve. Skoraj še enkrat ljudi se je zbralo tudi na travniku pod gozdičkom za tribuno in na desni strani tribune

Govor tovariša Aleksandra Rankovića

(Nadaljevanje s 1. strani)

Tovariši mladinci! Ko govorimo o uspehih, ki jih je dosegla naša socialistična skupnost v tem kratkem povojnem obdobju na vseh toriščih družbenega in gospodarskega življenja, ni dvoma, da imate tudi vi v teh naporih določene naloge. Seveda so te naloge takšne, da ustrezajo vašim letom, pa tudi potrebam naše socialistične skupnosti.

Cedalje hitrejši tempo gospodarskega razvoja naše dežele in dosedanja uspehi so vplivali in sprožili velike spremembe v razvoju vseh naših krajev, vseh naših ljudskih republik ter bistveno spremembo v gospodarski in družbeni sestavi prebivalstva. Naši delovni ljudje so v petnajstletnih naporih povojne graditve dosegli takšne uspehe, ki jim jamčijo za boljše življenje, zlasti pa, ki odpirajo nove in še svetlejše perspektive v gospodarskem in družbenem socialističnem razvoju. Ne bi želel ob tej priložnosti poudariti uspehov, ki smo jih dosegli v tem oziru doslej, ker je bilo to naši javnosti povedano na nedavnem V. kongresu Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije. Na tem kongresu je tovariš Tito med drugim navedel osnovne značilnosti našega petletnega plana in tako omogočil, da naša javnost obravnava nadaljnje smeri razvoja naše dežele, preden bo Ljudska skupščina sprejela nov petletni plan. Na kongresu so bili

v zvezi s tem sprejeti tudi sklepi, da bodo osnovne naloge naše gospodarske politike v naslednjem obdobju: še hitrejši in skladnejši razvoj gospodarstva, povečanje delovne storičnosti, nenehno zboljševanje ljudskega standarda in nadaljnja krepitev socialističnih družbenih odnosov z razvijanjem sistema razdelitve. Naš bodoči razvoj poudarja posebno skrb za mnogo hitrejšo šolanje in izobraževanje strokovnih kadrov.

In prav zaradi tega sem hotel prav na tej mladinski manifestaciji poudariti pomen naloge naše mladine. Vaše šolanje in usposabljanje za dobre strokovnjake je ena glavnih nalog, ki vam jih zastavlja naša skupnost.

V procesu našega nadaljnjega splošnega gospodarskega in družbenega razvoja, v katerem

je na prvem mestu skrb za delovnega človeka, je nujno opozoriti na potrebo po znatnem povečanju števila strokovnih kadrov, katerih izbira predvsem iz vrst mladine predločuje vsem družbenim činiteljem njihovo obveznost, da usmerjajo napore na pravočasno ureditev teh vprašanj. Zato čaka vse družbene činitelje posebna naloga, da sprejmejo mladino v redno šolanje v strokovnih šolah kakor tudi, da skrbijo za njeno strokovno usposabljanje.

Po končanem osnovnem šolanju se vam odpirajo zdaj široke možnosti nadaljnjega usposabljanja in pripravljanja na družbene posle – v prežvdoljni, v družbenih službah in v družbenem življenju nasplošnega široko omrežja višjih in visokih šol čaka, da vam prek najrazličnejših oblik, rednega in izrednega šolanja nudi svoje usluge in svojo pomoč. Znatna materialna sredstva, ki jih daje skupnost v raznih oblikah, da olajša šolanje, pa so samo dokaz, da vas naši delovni ljudje čakajo, da se jim pridružite in da skupaj z njimi nadaljujete veliko delo, ki so ga začeli in ki ga tako uspešno uresničujete.

Te potrebe po novih strokovnih kadrih nenehoma naraščajo zlasti v teh naših gospodarsko nerazvitih krajih, katerih industrijski ter splošni gospodarski in družbeni razvoj naglo narašča. To naraščanje je sad uveljavljanja naše politike, da v teh krajih čimprej odstranimo ostanke podedovane minulosti in da v naši sočasni skupnosti zagotovimo gmočno blaginjo vseh naših delovnih ljudi.

Vsem udeležencem VII. zleta bratstva in enotnosti se še enkrat toplo zahvaljujem za šafetno palico, ki sem jo danes prejel. Ta palica bo Socialistični zvezi delovnega ljudstva Jugoslavije in vsem nam ostala v lepem spominu na to manifestacijo ljudstva in mladine, ki v njej sodeluje in na to zaključno prireditev v Novem mestu.

Naj živita bratstvo in enotnost narodov Jugoslavije!

Naj živi naš tovariš Tito!

Na Bazi 20 v nedeljo dopoldne: tovariši Franc Leskošek-Luka, Aleksandar Ranković in Boris Kraigher v prijetnem pomenku

Na Bazi 20 v nedeljo dopoldne: tovariši Franc Leskošek-Luka, Aleksandar Ranković in Boris Kraigher v prijetnem pomenku

Poslanica pokrovitelju zleta

Z velikim navdušenjem smo sprejeli Vašo odločitev, da prevzamete pokroviteljstvo nad VII. zletom bratstva in enotnosti ter da se glavnega nastopa tudi osebno udeležite.

V času zletnih prireditev in priprav na glavni nastop je naša šafeta obiskala številne kraje, znane iz časov narodnoosvobodilnega boja. Obiskali smo področja Dolenjske, Bele krajine, Banije, Bosanske krajine, Like, Korduna, Gorskega Kotara, Kozare in Podgrmeča, od koder vam prinašamo tople in borbene pozdrave prebivalcev teh krajev. Povsod koder smo šli, smo našli na bratski sprejem, v vsakem kraju posebej se je ob tej priložnosti manifestiralo bratstvo in enotnost naših ljudi, dragocena pridobitev narodnoosvobodilnega boja in ljudske revolucije.

Povsod koder smo šli, smo videli velik delovni polet in izredno prizadevnost ljudi, da

razvijejo gospodarstvo in si tudi v teh krajih, ki so do nedavnega veljali za pasivne, ustvarijo pogoje za lepše in boljše življenje. Te pogoje so ustvarili v nekaj povojnih letih naši delovni kolektivi in delovno ljudstvo, zlasti v sedanjih etapi naše socialistične demokracije in družbenega razvoja, ki je postal skrb slehernega državljana FLRJ.

Priprave za zlet so še posebej razgibale številne pripadnike športnih in telesno-vojnih organizacij.

Dragi tovariš Marko! Ko vam izročamo pozdrave prebivalcev zletnega področja in

preko Vas vsem borcev in aktivistom NOB Jugoslavije, vam hkrati zagotavljamo, da bomo še naprej gojili in skrbno razvijali bratstvo in enotnost, ki so ga v krvnem boju s fašizmom skovali naši očetje, bratje in sestre v času narodnoosvobodilnega boja. Današnja manifestacija bratstva in enotnosti je odraz spontanosti pripravnosti naših Zvez komunistov, maršala Titu in naši socialistični družbeni ureditvi.

Naj živi in se krepki bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov!

Udeleženci zleta

»Čestitam vsem nastopajočim in organizatorjem zleta!«

IZJAVA TOVARIŠA MILIVOJA RADOVANOVIČA-FARBINA, PREDSEDNIKA ZVEZE ZA TELESNO VZGOJO PARTIZAN JUGOSLAVIJE, ZA BRALCE DOLENJSKEGA LISTA

»Zamisel o zletu mi je zelo všeč. Stiki med mladino teh okrajev so zelo pomembni za krepitev bratstva in enotnosti naših narodov. Kvaliteta nastopa raste iz leta v leto in povečava vrste nastopajočih. Ko že govorimo o tem, naj poudarim, da je bilo na glavnih nastopih več zelo kvalitetnih stvari, postavim sestave Nuše Smerdujeve, Jelice Vazaz, majorja Bana in drugih, ki so pripravili za tokratno srečanje v Novem mestu res dobre zamisli. Prepričan sem, da bi naši avtorji lahko dali svoji fantaziji še širši razmah, toda računati morajo s tem, na kakšni ravni so izvajalci njihovih sestav. Zato po mojem mnenju ne morejo razviti vseh svojih sposobnosti in za se vse stvari.

Zlet je prav lepo uspel. Organizacija priroda take množice nastopajočih v Novo mesto, njihova prehrana, prenočišče in vse drugo je terjalo od tovarišev v zletnem odboru nemalo dela in velike odgovornosti, za kar jih je treba javno pohvaliti. Prav gotovo je bilo zelo mnogo zapletenih vprašanj okrog prevoza, preskrbe, prenočišč in podobno zelo dobro rešenih.

Osnovna je bila seveda pri vsem tem glavna zamisel zleta, tega velikega srečanja v Novem mestu. Zlet bo prav gotovo precej populariziral delo in načrte naših telesnovzgojnih organizacij. V Sloveniji so v telesni vzgoji že sicer močne tradicije, bolj kot v drugih krajih naše države. Prav gotovo bo zlet vplival na nadaljnjo krepitev telesne vzgoje, na delo Partizana in drugih društev ter organizacij.

Lahko čestitam vsem nastopajočim, organizatorjem in vsem, ki so pomagali zlet pripraviti in izpeljati, kakor tudi avtorjem sestav in glasbe!

USPEHI, DOSEŽENI V SOCIALISTIČNI IZGRADNJI, SO REZULTAT ZAVESTNE, ORGANIZIRANE IN VZTRAJNE BORBE MILIJONOV NAŠIH DRŽAVLJANOV!

S sobotne večerne akademije

V soboto zvečer je bila v Novem mestu parada udeležencev Zleta bratstva in enotnosti. Udeleženci so šli skozí Novo mesto, ob pozdravljanju množice Novomeščanov in gostov, ki so obiskali zletne prireditve. Med gledalci parade je bil tudi pokrovitelj zleta Aleksandar Ranković. Po polurnem mimohodu se je parada zaključila na stadionu, kamor se je vsula množica gledalcev. Ob 20.30 se je na stadionu začela slavnostna akademija, kateri je prisostvovalo 10.000 ljudi. Akademija se je začela z nastopom mladinskega orkestra harmonikarjev KPD Slovenski dom – Triglav iz Karlovca. Nastopilo je 50 mladih harmonikarjev s pesmimi v priredbi I. Kopajtca. Začeli so z znano pesmijo »Lisica je prav zvita zver« in so s prisrčnim nastopom poželi odobravanje gledalcev. Potem so se pred reflektorji zvrstili mladinci TVD Partizan. Novo mesto v sestavi Nuše Smerdu in glasbeni opremi Staneta Finka. Pokazale so »Veselo poskoke«. Tudi pionirke TVD Partizan Narodni dom iz Ljubljane so s svojo razgibanostjo prispevale k

prazničnemu vzdušju. (Glasbena spremljava: Chopin, sestava: Jerica Vazaz).

Mladinci učiteljska iz Novega mesta, taborniki voda Crni panter, so se predstavili z znanim Turškim maršem, ki ga je z njimi nastopal prof. Marjan Dobovšek. Turški marš smo imeli priložnost že večkrat videti, vendar je bil sobotni v primeri s prejšnjimi zelo učinkovit. Pohvaliti je treba tudi kostume in opremo nastopajočih.

Za medigro med posameznimi točkami so poskrbeli člani ansambla narodnih pesmi in plesov Veselja Masleša iz Banje Luke. Zaplesali so Trusko – narodni ples, potem še Siptarsko suito, Vransko suito in Komitsko kolo. Članice TVD Partizan Celje – Gaberje so s skrbno pripravljeno vajo Obroci osvojile občinstvo. Nastopile so še mladinke TVD Partizan Maribor I. z vajo s trakovi v sestavi Ljubice Longor in glasbeni spremljavi Cilenska, potem še TVD Partizan Narodni dom Ljubljana z Deveterico v ritmu v sestavi Jožice Ugarnov. Vsekar je bila najbolj domačinska točka pionirjev TVD Partizan Maribor I. Lestve. Njihove lestve, ki so simbolično prikazovale sotor in veselo taborenje ob vodi, so dobesedno oživele.

Ob nastopu naših najboljših telovadcev na orodju je občinstvo vrtlo na stadion. To je bil vseh akademije. Šele na poziv napovedovalca Staneta Ureka so se odstranili z atletske steze. Nastopili so najboljši slovenski in hrvaški telovadci na orodju. Imena, ki jih srečujemo na športnih straneh dnevnih časopisov: Cerar, Petek, Srot, Lesjak, Dražić, Sedlar, Trojar, Markulin. Pokazali so vaje na konju z obroci in na bradlji. Na koncu so nastopile Nevenka Po-

gačnik, Renata Štromar ter Zdenka Prusnik.

Zanimivi so bili tudi preskok čez mizo. V tej točki so nastopili mladinci Višje šole za telesno vzgojo iz Ljubljane, pripravil pa jo je Miro Longyka.

Ob koncu je 200 pevcev združenega pevskega zbora iz Karlovca ob spremljavi godbe na pihala Ljudske milice iz Ljubljane zapelo pesem Jugoslavija pod taktirko Rudolfa Stariča.

Po končani akademiji je bil ognjemet, kakršnega Novo mesto še ni doživelo. Raznobarvne rakete so pokazale nočno panoramo Novega mesta. Navdušenje se še dolgo ni poleгло.

(Op)

(Op)

Aleksandar Ranković priredil sprejem na Grmu

V čast udeležencev velike telesnovzgojne manifestacije je generalni sekretar SZDL Jugoslavije in pokrovitelj zleta tov. Aleksandar Ranković priredil v nedeljo zvečer na slavnostno razsvetljenem vrtu šole na Grmu sprejem. Razen povabljenih predstavnikov domačega okraja in sodelujočih zletnih okrajev so se ga udeležili tudi tovariši predsednik IS LS LRS Boris Kraigher, član ZIS Milentije Popović, sekretar sekretariata za informacije ZIS Bogdan Osolnik, predsednik TVD Partizan Jugoslavije Milivoje Radovanović-Farbin, sekretar OK ZKS Novo mesto Franc Pirković, predsednik zletnega odbora Niko Belopavličić in drugi.

Srečanje v Dolenjskem muzeju

V nedeljo dopoldan so si visoki gostje s pokroviteljem zleta tov. Aleksandrom Rankovićem ogledali razstavo partizanske grafike v Dolenjskem muzeju. Zletno razstavo in muzejske zbirke so si ogledali tudi tovariši Franc Leskošek – Luka, predsednik IS Boris Kraigher, podpredsednik dr. Jože Vilfan, sekretar sekretariata za informacije ZIS Bogdan Osolnik, general LM Ivan Lokošek – Jan in drugi. Po ogledu zbirke se je tovariš Ranković pogovarjal s predstavnikmi Zveze borcev in ZVVI; skupaj s soprogo se je pomenkoval tudi z nekaterimi partizanskimi mamicami in starši padlih borcev. Za obisk in sprejem se mu je pred odhodom zahvalil v imenu okr. odbora ZVVI Avgust Jazbinšek – Iko, tovariš Ranković pa se je z drugimi gosti vpsal tudi v muzejsko spominsko knjigo.

V soboto zvečer je tovariš Aleksandar Ranković s sekretarjem OK ZKS Francem Pirkovičem in predsednikom OLO Novo mesto Nikom Belopavličićem položil venec pred spominsko plošče padlih narodnih herojev in borcev Novega mesta v avli na Vratih

V soboto zvečer je tovariš Aleksandar Ranković s sekretarjem OK ZKS Francem Pirkovičem in predsednikom OLO Novo mesto Nikom Belopavličićem položil venec pred spominsko plošče padlih narodnih herojev in borcev Novega mesta v avli na Vratih

Nedeljsko popoldne mladosti

Prišli so iz mnogih krajev. Iz Siska, Prijedora, Bihaca, Gospica, Ogulina, Karlovca, Banje Luke, Novega mesta... Z nasmehom na licih in vedrinjo v očeh. Niti cvetje v mestu, niti čiste, novo prepleksane hiše, niti modro nebo in čudovita Krka niso prinesli v mesto toliko kot ta vedrina tisočih mladih fantov in deklet v rdečih, belih in modrih telovadnih bluzah. Vedrina, ki je bila pozdrav čistemu nebu njihove mladosti.

Glavni zaključni nastop na novem stadionu je bil napovedan za tretjo uro popoldne. Vendar so prvi gledalci prihajali že ob dvanajstih, da bi si lahko zagotovili mesto na tribuni. Uro pred nastopom je bila tribuna že povsem zasedena, množica pa je v nepretrgani koloni kar naprej prihajala. Izpolnili so tribuno, vse vzpetine v okolici in gozdček nad stadionom. Točno ob treh se je prireditev začela s prihodom pokrovitelja zleta tovariša Aleksandra Rankovića in drugih gostov. Pogled na stadion je bil edinstven. Zelene pravokotnik so izpolnili nastopajoči. Razpoloženje na stadionu je doseglo višek z uvodnimi besedami in dobrodošlico, ki jo je izrekel vsem nastopajočim in gledalcem predsednik Okrajnega ljudskega odbora Novo mesto Niko Belopavličić, in s predajo šafete brat-

stva in enotnosti pokrovitelju zleta. Šafeto je visokemu gostu predal Slavko Pavlin, član TVD Partizan Novo mesto, v imenu vseh ljudi Bosenske Krajine, Like, Korduna, Bele krajine in Dolenjske s prisrčnimi pozdravi zletu.

Ob zvokih fanfar se je začel telovadni nastop. Prva točka je bila vaja »Deca telovadi«, ki jo je pripravila Nuša Smerdu. Pionirji so s preprostimi gibi, ki so simbolično ponazarjali delo in dogajanja v naravi pokazali več kot dvajsetstoseglavi množici rezultate naporega dela. Za njimi so pritekli na stadion pionirji, ki so se predstavili z vajami Dragice Baslečić in glasbeno opremo Božidarja Krniča. Bili so kot pravi, hitri mravljinčki na soncu. Medtem so se že pripravili najboljše tekači na 100 m, ki so ob strelu starterja pohiteli proti cilju. Prvi je pritekel Mariborčan Gluk. Prikupno vajo je pripravil za nastop modelarjev Novomeščan Dušan Zupanc. Mladi modelarji, bodoči možje na krilih, so z modeli pokazali, da so kos zapletenim miniaturnim letalskim motorčkom in njihovi letalni tehniki. Medtem ko so modelarji pokazali gledalcem delovanje svojih modelov, so mladinke modelarke spustile v zrak balone z volikom. Baloni so bili opremljeni z zastavicami – pozdravi zleta.

Spet so pritekli na stadion »mravljinčki« – tokrat pionir-

ke z vajo s trakovi. To so bile učenke osemletk iz vsega novomeškega okraja. Tudi to vajo je pripravila znana avtorica že večkrat nagrajenih vaj Nuša Smerdu, za glasbo pa je poskrbel Stane Fink.

Kdo bo hitrejši? Pod tem geslom so pritekli na zeleno livado taborniki v zelenih krogih z rdečimi ruticami okoli vratu in z zvitiimi šotori. Tekmovali so v postavljanju šotorov. Na živžig piščalke so na stadionu z veliko hitrostjo postavili raznobarvne šotore. Taborniki so nam pokazali, kako hitro je mogoče postaviti njihove hišice. Šotori na zeleni livadi so bili postavljeni v obliki rimske številke sedem – sedmi Zlet bratstva in enotnosti. Tekmovanje tabornikov je vodil tovariš Jože Glonar. Prijeto presenečenje je bila množična vaja društev Partizan iz vseh nastopajočih okrajev. »Morate biti strunni kot tankovska enota«, je rekel v šali na dopoldanski generalni prof. Marjan Dobovšek, avtor vaje z bruni. In res so bili prav take.

Dan je bil zelo vroč, morda eden najtoplejših do sedaj, toda gledalci so kljub temu z zanimanjem spremljali vsa dogajanja na zeleni livadi. Ploškali so in tako izjavljali svoje priznanje in občudovanje vsem nastopajočim, ki so ure in dneve vložili za nastop na zaključni prireditvi zleta.

Zivo vrvenje na zeleni liva-

di so z nastopi pozivljali še »fantje in dekleta rdeče steze«, atletičarki. Najbolj je razgibal gledalce tek na 1500 m. V borbi zadnjih 300 m je zmagal Vazič iz Celja pred Hafnerjem iz Ljubljane, ki je bil ves čas v vodstvu. Tretje mesto je zasedel Span, ki je tekkel za Ljubljano. Tek na 800 m atletiki AZS je vzbudil precejšnje zanimanje, saj sta bili med nastopajočimi tudi Goršinoval in Hudetova iz Novega mesta. Prvo mesto je zasedla Slamnikova. Najboljši telovadci na orodju iz Slovenije in Hrvaške so pokazali nekaj svojih vaj na drogu in bradlji. Na popoldanski prireditvi ni nastopil Miro Cerar, ker si je na sobotni akademiji poškodoval prst.

Nastopile so še mladinke z vajo z ruticami. (Avtor Nuša Smerdu, glasba Stane Fink.)

Razen številnih telovadnih društev in organizacij so nastopili tudi gojenci Tehniške podoficirske šole iz Zagreba z vajo majorja Rafaela Bana. To je bila ena izmed najboljših točk. Na koncu so nastopajoči napisali s svojimi telesi na livado TITO, z veliko zvezdo v ozadju. Spontano ploskanje njihovih točk je veljalo tudi prizadevanju vseh enot novomeškega garnizona JLA, ki so s svojim delom pripomogle, da je bil stadion pravočasno urenjen in pripravljen za zlet.

Vse vaje je spremljala godba Ljudske milice iz Ljubljane.

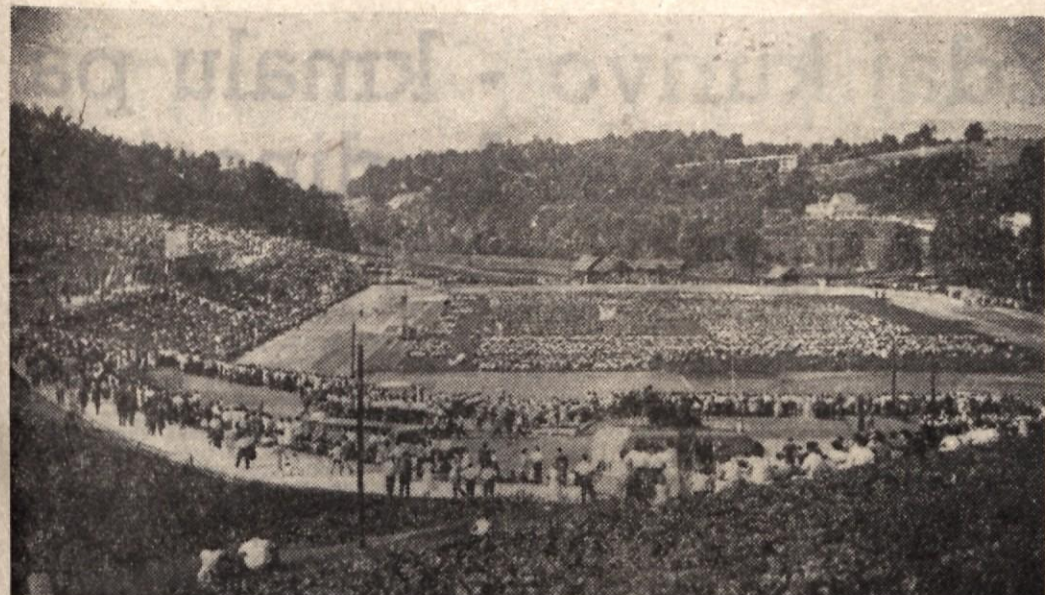
Simbolične vaje so bile zadnja točka zaključne zletne prireditve. Nastopile so mešane skupine društev Partizan, folklorne skupine, učenci osnovne šole iz Novega mesta, pevski zbor Dušan Jereb in mešani pevski zbor iz Karlovca. To je bila vaja pod naslovom Bratstvo in enotnost Vlastimile in Milana Blaškovića. Recital je Jože Tiran. Nastopajoči so se postavili na livadi v obliki Jugoslavije. Prebivalce posameznih pokrajin so označevali mladinci in mladinke, oblečeni v narodne noše. Obalo so predstavljali pionirji v mornarskih oblekah. Nastopajoči so s simboličnimi gibi prikazali trenutke iz zgodovine naših narodov, čas NOB, »na katerega spominja vsak kamen, drevo, vsaka hiša v Bosenski Krajini, Liki, Baniji, Kordunu, Beli krajini, Dolenjski ali kjerkoli v Jugoslaviji«. Ob množici recitala Jožeta Tirana so simbolično pokazali tudi čas, ko je puško zamenjal kramp, ko so mladinske brigade odhajale na prva delovišča. S simbolično vajo Bratstvo in enotnost je bil VII. zlet zaključen.

Tisoč nastopajočih so odšli v svoja mesta in vasi, nazaj v tovarne, šole in tečaje. Po ulicah bodo prelepli plakate zleta z drugimi vsakdanjimi in nevsakdanjimi. Toda modri zletni plakat bo ostal v srečih kot simbol našega časa, naših ljudi in naših prizadevanj.

Peter Breščak

Prijetno presenečeni so bili v nedeljo dopoldne v Bazi 20 na Partizanskem Rogu tudi šolarji z Gomiljskega v Savinjski dolini, ko so se nenadoma srečali z visokimi gosti. Na sliki: tovarišica Mara Rupena-Osolnik med učenci gomiljske šole

Ne, adion, mravljišče! — tako je dejal marsikdo, ki je v nedeljo popoldne opazoval množico več kakor 20.000 navdušenih gledalcev, ki je napeto sledila nastopom 8.000 mladincev in mladink, članov in članic, pionirjev in pionirk iz nastopajočih okrajev

Dviga plamen se iz ognja...

Trije so bili: eden iz Karlovca, drugi iz Banje Luke in tretji iz Novega mesta. S prižganimi baklami so tekli ob Krki. Snop isker se je vil za njimi v nočno nebo. Kakor vlak mladosti, sem pomislil. S ploskanjem jih je sprejela množica tabornikov na ravnic ob Krki. Plamen iz vseh treh plamenic, vsaka je predstavljala eno izmed sodelujočih republik, je nato prižgal lepo pagodo. Tako taborniki nazivajo posebno vrsto grmade. Rdeči zublji so obilili les, plamen je šinil kvišku in osvetlil obraze. Zadonela je pesem »Dviga plamen se iz ognja«, predsednik okrajnega starešinstva tabornikov Novo

mesto inž. Slobodan Rajić pa je s pozdravno besedo začel program.

Krog gledalcev se je razklesal, ko so člani KPD Sloga iz Starega trga ob Kolpi v narodnih nošah z ritmičnim koračkom prišli na prostor ob ognju. Zaplesali so nekaj belokranjskih ženitovanjskih kol. Glasovi kolašev so se zlivali z zvoki tamburice in vriskanjem kolovodje, ki je z bandedcem poskakoval okoli plešalcev in jih spodbujal:

— Kura se peče na mrzli vodi! Ne prehladite se, kolaši! Anka, poskoči!

Taborni ogenj je prasketal, folklorna skupina pa je osvetljena z rdečim plamenom, ži-

vahn plesala. Od kod so, so se vpraševali gledalci? Nekje iz Hrvaškega bodo, je ugotavljal nekdo.

— Ne, mi smo Belokranjci! Iz Starega trga smo, je med odmorom pojasnil član skupine. Gledalci so se razžviželi, s ploskanjem in vzkliki so spodbujali kolaše. Povprašal sem, kdo skupino vodi. Poklicali so Faniho Sušteršič.

— Na zlet smo prišli. Občinski svet Svobodno Črnomelj je dal pobudo. Zaplesali bomo kola Majka čeru, Oj smrečica, Vrtnice nad moru, Smiljanica in Stara baka, je povedala hitro, ker so jo že klicali razgreti kolaši. Ko je bila njihova točka pri kraju, so spet zapeli svoje pesmi taborniki. Otožne in poskočne so se vrstile, vmes pa smeh in vzkliki veselja. Branko Lukič, tajnik okrajnega starešinstva, je pel z ostalimi ob ognju. Komaj sem ga našel in zapletel v pogovor. V temi me ni prepoznal, čez 15 minut se mu je pa le »posvetilo«. »O, vraga, ti si vendar novinar in zato povprašuješ... Takrat se je znašel poleg njega ing. Rajić in rekel:

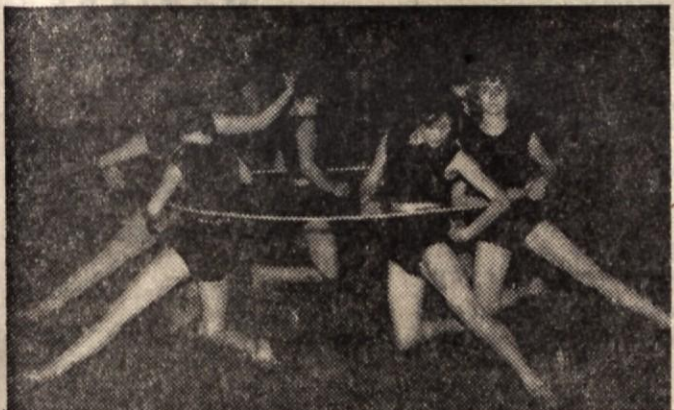
— Veš Branko, vse mu lahko poveš, samo to ne, da je na programu vse tisto, kar ni bilo predvideno. Nasmejali smo se. Spet je zadonela taborniška pesem, veseli klici, smeh in ploskanje so se zlivali v pesem mladosti, taborni ogenj pa je počasi dogoreval.

Miloš Jakopac

S SOBOTNE VEČERNE AKADEMIJE

Članice plesne skupine KUD Veselin Masleša iz Banje Luke

Članice TVD Partizan Celje-Gaberje so nastopile z učinkovito vajo s krogi

Dekle iz hrvatskih in bosenskih krajev so prišla tudi v narodnih nošah in vzbujala splošno pozornost

S »Turskim maršem« so nastopili novomeški taborniki, dijaki in učiteljica; učinkovito točko z vložki na Beethovno glasbo je nastudiral z njimi prof. Marjan Dobovšek

Za modernejšje oblike dela

V soboto ob 9. uri dopoldne je bila na Otočcu seja Izvršnega odbora Zveze Partizan Slovenije in Sportne zveze Slovenije. Zbrali so se člani izvršnega odbora obeh zvez, razen njih pa še predstavniki okrajnih zvez in svetov za telesnovzgojnih delavci. Referat o razvoju množičnosti v naših telesnovzgojnih organizacijah je imel predsednik Zveze Partizan Slovenije tovariš Mitja Ribičič. V razpravi so sodelovali številni udeleženci izvršnih odborov obeh zvez. Tovariš Mitja Ribičič je v

Rezultati športnih srečanj

Atletika, moški — 200 m: Maznik (N. m.) 23,7, 100 m: Samec (N. m.) 11,3, višina: Markulin (Karlovac) 185, 1500 m: Macedoni (N. m.) 4:29,6, krogi: Penko (N. m.) 14,14, kopje: Spilner (N. m.) 37,91, 4 x 100 m: Novo mesto 45,9, ženske 60 m: Kovčević (Bihac) 8,3, daljina: Kovčević (Bihac) 4,83, krogi: Bartelj (N. m.) 12,33, kopje: Vidmar (N. m.) 30,42, 100 m: Serbec (N. m.) 13,3, 800 m: Goršin (N. m.) 2:31,9, višina: Kovčević (Bihac) 148, Ekipno so zmagali atleti Novega mesta 36,390 točk, drugo mesto so zasedli atleti Banja Luke 22,290 točk, Karlovac 16,442, Sisak 15,101, Bihac 13,436, Ogulin 11,087, Gospić 8,113, Prijedor 6,62.

Kolesarjenje — mladinci: Črnčič (Banja Luka), člani: Furac (Karlovac) ekipno: Karlovac.

Namizni tenis: člani posamezno: Triganović (B. Luka), ekipno: Banja Luka. Članice posamezno: Turk (N. m.), ekipno: Novo mesto. Mladinci posamezno: Garić (Banja Luka), ekipno: Novo mesto, mladinke ekipno: Novo mesto.

Odbojka — člani: Novo mesto: Karlovac 3:0, članice, mladinci in mladinke: L. Novo mesto.

Streljanje na glinaste solobe: 1. Sisak, posamezno: Volk (Sisak).

Košarka — člani, finale: Karlovac: Novo mesto 65:52, mladinci: Karlovac, mladinke: Banja Luka.

Rokomet — člani: Sisak, članice: Novo mesto, mladinke: Bihac, mladinci: Novo mesto.

Tenis — ekipno: Ogulin, posamezno: Matić (Prijedor), mladinci ekipno: Prijedor, ženske posamezno: Čačić (Prijedor).

Streljanje z malokalibrsko puško — ekipno: Banja Luka, z volasko puško: Novo mesto.

Tekmovalne letalske modele ekipno: Sisak.

Balkanska štafeta z baklami po mestu — ekipno: Banja Luka.

Sportni ribolov — ekipno: Novo mesto, posamezno: Požar (Novo mesto).

Nogomet — finale: Banja Luka: Bihac 3:1.

Ljudski mnogoboj: Novo mesto.

Keciranje — ekipno: Prijedor.

NEDELJSKI REZULTATI

100 m moški: Gluk (Branik) 11,0, 1500 m: Vazić (Kladivar) 3:54,4, 110 m ovire: Brodnik (K) 15,5, ženske 800 m: Stampik (K) 2:21,8.

referatu najprej omenil problem športnih objektov. Družba pesveča veliko pozornost telesnovzgojnim napravam, saj šolske telovadnice, igrišča ob šolah dandanes zelo hitro rastejo. Mreža športnih objektov postaja vse bolj gosta, saj so zgradili v zadnjem letu 150 novih telesnovzgojnih naprav. Tovariš Ribičič je poudaril, da smo tudi ponekod v določeni zaostalosti, ki je posledica konservativnega gledanja. Tako se dogaja, da gradimo šole brez telovadnic, stanovanjske bloke brez igrišč, pa tudi vzdrževanje objektov v komunah še ni dokončno urejeno. Vsekakor pa je ena največjih nalog, da bi si postavili perspektivni plan gradnje športnih objektov, ki bi ga vnesli v petletni gospodarski načrt.

»V Sloveniji imamo zdaj 1500 šol, katere obiskuje približno 270.000 dijakov. V zadnjem času smo lahko zabeležili približno 15.000 šolskih nastopov in približno 4000 športnih dnevo. Vse to je pri razvoju šolske telesne kulture velik napredek. Vendar smo ponekod še precej daleč od tistega, kar želimo. Telesna

vzgoja v šoli namreč ne more biti samo predmet in mora nam biti predvsem jasno, kaj lahko šola nudi učencem ali dijakom na področju telesne vzgoje. Potrebno je, da jih naučimo predvsem osnovnih stvari, je v svojem referatu poudaril tovariš Ribičič: plavati, teči, smučati, kolesariti in podobno. Šolska telesna vzgoja dosedaj še nima ustajenega načrta.

ZA ŠOLSKA ŠPORTNA DRUŠTVA

Šola mora biti tudi iniciator za vključevanje mladine v šolska športna društva. Ta društva pa naj vodi mladina sama. Člani teh društev bi se morali povezati z večjimi klubovi ali društvi, kjer bi lahko pravočasno dobivali strokovne in praktične nasvete.

Danes deluje v obeh največjih slovenskih športnih organizacijah približno 1100 društev. Obe organizaciji sta v kratkem času rešili nekaj bistvenih vprašanj, v katerih še pred nedavnim nista prišli do popolnega soglasja. Vse torej kaže, da bo gibanje, ki ga danes opazamo v naši telesni kulturi, rodilo obilne sadove in

pomeni novo obdobje v naši telesni vzgoji.

V zadnjem času smo imeli kar 195 različnih zletov, 164 akademij, 187 telovadnih nastopov, kar vse kaže, da v društvih Partizan marljivo delajo. Vendar se včasih pokaže, da oblike dela niso najbolj posrečene. Paziti moramo, da bo mladina na takih prireditvah s svojimi vajami zadovoljna, ne pa da bo tako, da mladina samo kažejo drugim. Vse te danes že preživlje oblike je treba zamenjati v novini, modernejšini.

Vsekakor igra kvaliteten šport veliko vlogo pri množičnosti, zato ne smemo zanemarjati uspehov posameznika v določenih športnih panogah. Odlični dosežki športnikov namreč mnogokrat spodbujajo mlade ljudi k uveljavljanju v telesni vzgoji — torej je to prav lepa izpodbudja za množičnost. Za mladino je torej treba odpreti čimveč igrišč in ji omogočiti vrsto nastopov na najrazličnejših kvaliteten športnih prireditvah.

Krepiti moramo torej vlogo mladine, vlogo mlade generacije, ki živi v svetu, ki ga je sama ustvarila.

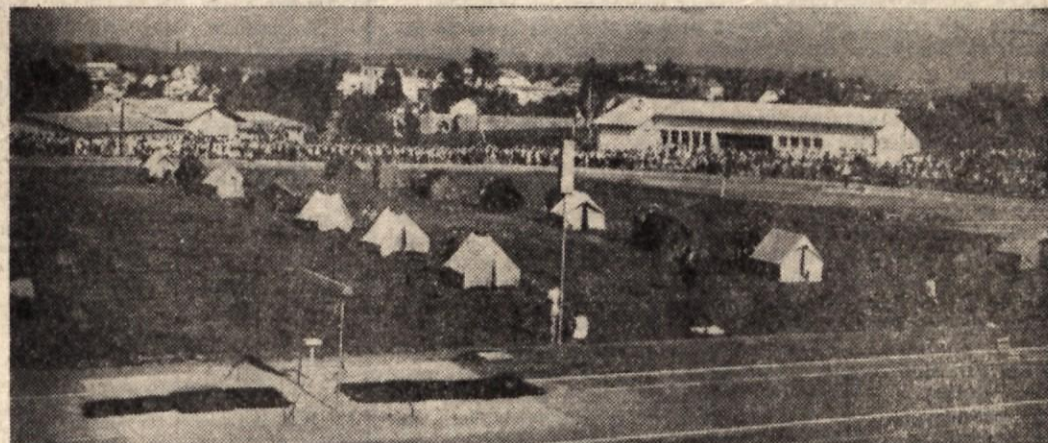
ZLETNA FOTOKRONIKA

Gostje na sobotni akademiji: Frane Pirković, Slavka Ranković, Milentije Popović, Aleksandar Ranković, Boris Kraigher in Niko Belopavlovič

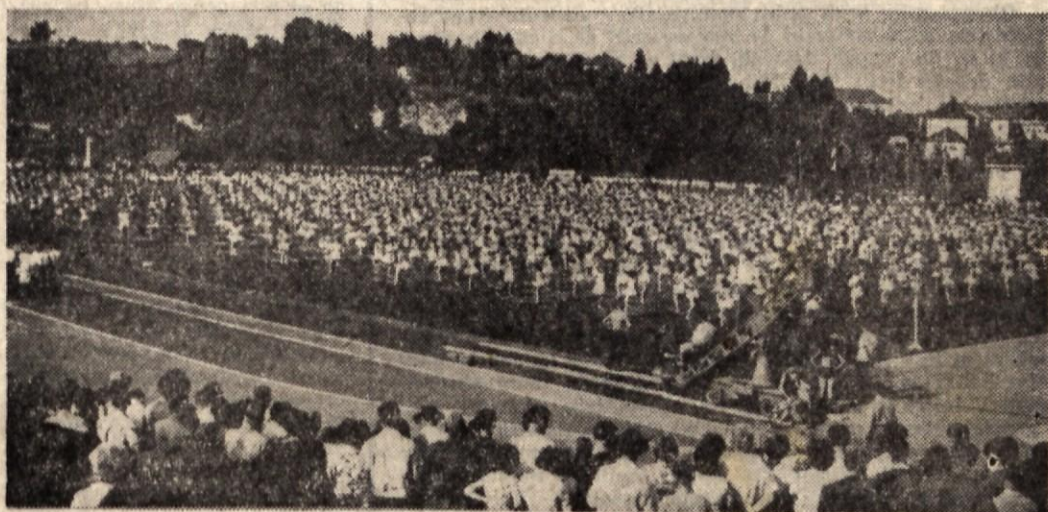
Le kdo bi mogel do kraja natanko popisati njihovo veselje! To je bil njihov veliki, dolgi pričakovani praznik — nanj so se pripravljali mesec in mesece. Ni jih razočaral! Pionirji med govorom tovariša Rankovića na novem stadionu

Taborniki so pokazali izredno spretnost v postavljanju šotorov: v rekordnem času so prvi postavili šotor člani novomeškega Odreda gorjanskih tabornikov

Prav posebno veseli smo bili nastopa članic; gledalci so jih tople pozdravili za strumno izpeljane vaje. Da bo treba vrste partizanskih društev okrepiti predvsem s članicami in člani, tak je zdaj sklep vodstev naših društev

Množičen nastop pionirk je požel vzharno ploskanje množice

Brežičani so se predstavili

V nedeljo 19. junija, se pravi na sam zletni dan, je igrala v Novem mestu razen ostalih godb, tudi brežiška. Okoli nje je bilo vedno precej ljudi, ki so nagajevali dobro igranje s ploskanjem. Muzikantje pa so vzbujali pozornost še zaradi tega, ker je med njimi večina mladih. Več naj o njih, ki so se prvič predstavili Novomeščanom, povedo izjave poslušalcev:

— Dobro igranje, pa tako majhni sol! Daj jih za zgled Novomeščanom, mi je povedal znanec.

— Da si videl dopoldne! En tak majhen kot zamašek je šel na stol, ker ga drugače ne bi bilo videti, trompeta je bila večja kot on, a zaigral je kot velik...

Kmečka mamica je obstala na pol poti med poslušalci in godbeniki ter brez besede gledala, ne da bi trenila, najmanjšega in verjetno najmlajšega muzikanta, ki je bil kot ostali, oblečen v uniformo:

— Tako majhen pa je že sol, dat.

— Saj ni soldat; muzikant je... in kako dobro igra!

V nekaj mianutah sem slišal koliko pohval, kot je dolgo ne. »Odlično.« »Za zjokati se je.« »Vsi igrajo dobro.« Take in podobne hvala so kar deževale. Skratka: mladi brežiški godbeniki so zaigrali lepo in odlično. Bili so tudi disciplinirani in skromni, kar je osnova za uspeh, in upamo, da bodo ostali tak tudi vnaprej.

J. P.

»INDUSTRIJSKI BIRO« LJUBLJANA, Farmova 33

Telefoni: 30-102, 31-205, 39-141
Projektiranje, izgradnja ter uvoz opreme za industrijo celuloze, papirja, lepenke in lesovine.
Strojne konstrukcije
Investicijski programi

TELESNA VZGOJA — USTAVNA PRAVICA VSEH DRŽAVLJANOV

S sredstvi telesne kulture moremo pomembno vplivati na pravilno rast in telesni razvoj mladine, na oblikovanje in krepitev njenih fizičnih sposobnosti. Telesna kultura pomaga jačati organizem, povečuje odpornost in izboljšuje funkcije organizma.

Telesna kultura, načrtna in vsakodnevna, lahko ugodno vpliva na delovno sposobnost in gibne spretnosti človeka, zato ima velik gospodarski in obrambni pomen.

Telesno kulturo so vedno radi sprejemali kot sredstvo razvedrila in zabave mladih in starih. To je zlasti važno, če upoštevamo današnje pogoje življenja, posebno v mestih. Prosti čas, ki ga bo čedalje več, preživet v naravi v gibanju in prijetni igri, je v današnjih pogojih življenja najkoristnejša oblika aktivnega odmora.

Pedagoška misel nikoli ni zapostavljala pomena telesnih vaj in športnih spretnosti za vzgojo in izobrazbo mladih ljudi in za njihovo pripravo za naloge, ki jih imajo v družbi.

Zavedajoč se takega splošnodružbenega pomena telesne kulture za krepitev in učvrstitev ljudskega zdravja, za dvig delovnih in obrambnih sposobnosti naših državljanov, za vsestransko izobrazbo in socialistično vzgojitev naših otrok in mladine, upoštevajoč njen vpliv na oblikovanje pozitivnih karakternih lastnosti in lika naše mladine, smo pri nas takoj po vojni pravilno presodili in ocenili pomen dela za telesno vzgojo naroda. akoj so bile postavljene pred organe ljudske oblasti in pred društveno skupnost kot celoto določene dolžnosti. Telesna vzgoja je postala ustavna pravica vseh državljanov. Družbena skupnost je dolžna ustvarjati pogoje, da se ta pravica uresničuje.

Iz govora S. Komarja na kongresu za telesno vzgojo.

Novomeški avtomobili na mednarodni razstavi

»Volja, roke in stroj so ustvarili IMV avtomobil!« – geslo, ki prikazuje resnično podobo kolektiva novomeške Industrije motornih vozil

Pomešal sem se med gledalce Mednarodne razstave motorjev in motornih vozil na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Posebno me je zanimalo, kaj bodo ljudje povedali o avtomobilih naše Industrije motornih vozil Novo mesto.

— Stiri take avtomobile smo že kupili, pa se zelo dobro obnesejo, je povedal nekdo in pokazal na osmesežni »Turist de Luxe«.

— Od kod pa ste, če smem vprašati, se je pozanimal za vzpostavitev tovarne.

— Od Velečkastila.

In sta se začela pogovarjati o možnostih za nove nakupe avtomobilov.

Pri razstavnem prostoru IMV so se ustavili predstavniki Udruga proizvajalca motorja i motornih vozila Jugoslavije, obdujoč gledali lepo izdelana vozila in se pomenovali:

— Toliko časa so bili neznanca tovarnica.

— Še ni dolgo, kar so postali naši člani.

— ... pa nas že prehitel.

— Boš videl, da bodo prvi izvažali!

Izdelke IMV si je ogledal tudi predsednik Ljudske skupščine Slovenije, tovariš Miha Marinko.

— To so pa izdelki motornih vozil Novo mesto, mu je razložil nekdo iz spremstva.

— Novo mesto? se je začudil predsednik. Ni mogel verjeti, da je prav slišal.

— Novo mesto, mu je zatrdil tudi direktor tovarne Jurij Levčnik, s katerim se je tovariš Miha Marinko nato zapletel v pogovor. Predsednik kar ni mogel verjeti, da je ves avtomobil, razen motorja, domač izdelek. Pozanimal se je še za ceno, možnosti za izvoz in še nekatere podrobnosti, nakar je dejal, da je zelo prijetno presenečen.

Pred avtomobil IMV so se vrstili gledalci, vrstila so se priznanja:

— Ves, da mi je všeč izvedba!

— Tale ima pomikno streho!

— Notranjost je zelo lepa!

— Sanitejec je pa res nekaj posebnega!

— Saj je dobil priznanje kot naš najboljši izdelek, pripomni sosed.

Nekdo se je pritoževal:

— Mi imamo že precej časa naročen kombi, pa ga še nismo dobili.

IMV ima namreč razprodano že vso letošnjo proizvodnjo. Prav zaradi tega tudi ne more sklepaj pogodbe za izvoz. Vendar bo nekaj mora-

la izvažati, ker bodo dobili le toliko pogonskih agregatov, kolikor jih bodo lahko plačali z devizami, ki jih bodo dobili za izvozne izdelke. Razen za avtomobile IMV se inozemci zanimajo predvsem še za avtomobilsko dvigalo, ki jih tudi proizvajala naša IMV. Čehi bi jih na primer takoj želeli 100.

IMV se je na tej razstavi zelo dobro predstavila. Razstavljala avtomobile Kombi, Turist de Luxe, Turist Standard, Kurir, Servis in druga — skupno jih je 13 — ter še dvigala za avtomobile, hidravlično stiskalnice do 100 ton, snemalce gum, grelne naprave in druge izdelke. Vse to je ustvarila mlada tovarna in mlad kolektiv z zelo skromnimi investicijami (približno 280 milijonov dinarjev) — skratka napis »Volja, roke in stroj so ustvarili IMV avtomobil!« povsem drži.

J. Prime

Značilna izjava

Ameriški minister za poljedelstvo Ezra Taft Benson je pred nedavnimi izjavil: »Ameriško poljedelstvo trpi zaradi preveč vlade, preveč politike in premalo zdravega človeškega razuma...«

Moč potresa

Za zadnji katastrofalni potres v Čilu strokovnjaki sodijo, da je njegova moč dosegla 100 milijard kWh, kar ustreza moči nekaj sto atomskih bomb.

»Odstopim, samo če bo človek...«

O delu šentrupeškega poravnalnega sveta

— Vidite, pa ste se le boljše pogovorili tu kot bi se v gostilni ali na cesti.

Napetost popušča, prihranjenih je mnogo potov, stroškov in jese. Poravnava je boljše kot sodba, saj sta z njo zadovoljna tožitelji in tožene.

NOTRANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Sedemindvajsetega junija 1950 je Zvezna ljudska skupščina sprejela zakon, ki je v zgodovini delavskega gibanja še vedno edinstven. Delavci so dobili pravico, da sami gospodarijo s tovarnami, se pravi s proizvodnjo in sredstvi, ki jih ustvarijo. Tovariš Tito je govoril na tem zasedanju in dejal, da ima parola »Tovarne delavcem« v sebi globok vsebinski smisel, saj vsebuje cel program socialističnih odnosov v proizvodnji: glede družbene lastnine, glede pravic in dolžnosti delovnih ljudi in — potentakem ga moramo uresničiti, če hočemo resnično zgraditi socializem.

V desetih letih so se delavski sveti tako uveljavili, da si brez njih gospodarjenje in seveda tudi socialističnih odnosov pri nas sploh ne znamo več predstavljati. Geslo »Tovarne delavcem« smo uresničili in ga v podrobnostih še naprej razvijamo. Pred desetimi leti je pri nas prenehalo državno administrativno upravljanje v podjetjih in delavski sveti so povsem upravičili zaupanje, ki jim ga je takrat izreko ljudstvo. Delavski sveti so pravzaprav samo razumljiva po-

Tudi v šentrupeški deluje poravnalni svet. Okrajno sodišče iz Trebnja mu pošilja v poravnavo tožbe iz šentrupe in okolice. Tudi stranke same so se ga začele posluževati in kar naravnost naslavlajo nanj tožbe. Doslej je bilo sklenjenih preko 20 poravnav, le v treh posredovanju niso imela uspeha. Obravnane so bile naslednje zadeve: razlajenje časti, telesna poškodba, vrnitev posojila, majhna tatvina, določitev meje, motenje gozdne posesti in podobno.

Vzdušje na poravnava je manj meroče kot na sodišču. Ponavadi poteka tako: Predsednik pozove tožitelja, nato toženca, da razložita svojo zadevo. Stranki razlagata stvar in dajeta določila svoji prizadetosti. Ko razpravljanje prikipi do viška, vpraša predsednik, če imajo kako misel, ki bi jih privedla do poravnave. Takrat se izkaže, da se ljudje razburjajo bolj zaradi nagle jese kot zaradi storjene krivice. Stranke same se dostikrat takole poravnajo:

— Saj mi ni treba ničesar njegovega, pustim se mu pa tudi ne!

— Saj odstopim, samo če bo človek!

Poravnava je sklenjena. Stranke podpisajo zapisnik, predsednik pa še pripomni:

Razpis štipendij obLO Metlika

Komisija za štipendije pri Občinskem ljudskem odboru Metlika razpisuje v smislu Temeljnega zakona o štipendijah za šolsko leto 1950-51 naslednje štipendije:

1. Višja šola za socialne delavce
2. Višja pedagoška šola (angleščina ali nemščina ali matematika-fizika)
3. Glasbeno srednja šola. Višja pedagoška šola, odsek za glasbo, akademija za glasbo — splošni predmeti — zborovodstvo
4. Učiteljske
5. Absolventne gimnazije sprejemne v učiteljsko službo in jih med službovanjem pošljejo s plačilnim dopustom na tečaj.

Prošnje, kolikove s kolikom za 250 din državnih takse, je treba predložiti tukajšnjemu občinskemu odboru najpozneje do 1. 8. 1950.

Prošnji naj bo priloženo:

1. Prepis zadnjega šolskega spričevala.
2. Potrdilo o premoženjskem stanju.
3. Potrdilo o višini otroškega dodatka ali potrdilo, da ga ne prejema.
4. Potrdilo o vplivu v šolo.
5. Mnenje krajevnih organizacij SZDL in mladinske organizacije.

Potrdila, ki jih prosilci ne morejo takoj predložiti (n. pr. o vplivu) lahko predložijo naknadno.

Komisija za štipendije obLO Metlika

Deset let delavskih svetov

sedmice vse naše revolucionarne prakse, delavski sveti so razumljiva posledica ustvarjalnega uporabljanja marksistične teorije in njegovih načel.

Ze takrat pred desetimi leti so bili položeni prvi materialni temelji takega samoupravljanja. V nenehnem razvoju pa so delavski sveti dobivali vse večje osnove za gospodarjenje ter so postali vpliven gospodarski čimbenik. Njihov pomemben vpliv na gospodarski razvoj in napredek naše domovine je prav posledica vse večje materialne osnove, ki jo imajo. Leta 1953 so razlagali delavski sveti 27,7 % vsega narodnega dohodka. Ob petletnici delavskih svetov so razlagali že 31,6 % narodnega dohodka, lani pa so sami odločali že o 41,8 % narodnega dohodka. Če bi to prevedli v številke, bi izgledala stvar takole: delavski sveti so lani odločali in razdeljevali za osebne dohodek ter v skladi 617 milijard. rjev, družbi pa so v tem letu prispevali 1523 milijard dinarjev. Odstotki po posameznih letih kažejo, da vse več presežnega dela ostaja neposrednim proizvajalcem. To pa predstavlja vedno večji vpliv neposrednih proizvajalcev na gospodarjenje. Delavski sveti ne skrbijo le za enostavno reprodukcijo, to se pravi, samo za redno obratovanje podjetja, marveč tudi za razširjeno reprodukcijo, kar pomeni, da del sredstev s katerim razpolagajo sami, uporabljajo tudi za razširitev tovarn.

Zadnja leta, predvsem pa lansko leto, so pokazali, da je zavest upravljalcev, njihov smisel za gospodarjenje in končno tudi njihova osebna stimulacija že tako velika, da je odveč strah da bodo vse porabili samo za nagrade, za osebne dohodke, pri tem pa pozabili na bodočnost svoje tovarne. Zelo veliko je celo takih primerov, da so kolektivni znanjčevali svoje osebne dohodeke samo zato, da so obnovili in modernizirali svoje podjetje. To dokazuje, da je povsem napačno pojmovanje, da je socialistično samo tisto, kar si prisvaja država in potem s temi sredstvi gradi. Narobe, družbeno prisvajanje presežnega dela je v določeni dobi samo nujno zlo in pa osnova za zbiranje sredstev, ki so potrebna za opravljanje največjih problemov v gospodarstvu dežele. Čim manj je takih problemov, toliko več sredstev lahko pustimo neposredno izvajalcem, ki so sposobni s svoj. ustvarjalno iniciativo in ob neposrednem materialnem interesu zgraditi in ustvariti s prepuščenimi sredstvi več, kot so pričakovali največji optimisti. Tako na primer bomo letos — to v vsem pogumom trdimo že sedaj — želi v štirih letih izpolniti petletni gospodarski načrt. Ko smo sprejemali ta načrt, pa se nam je zdel celo za petletno obdobje zelo obsežen in smo v strahu, da ga ne bi izpolnili, zlasti v prvem letu pozivali delavce, naj se odločno lotijo dela. Bojazen se je, kot že tolikokrat, pokazala za neupravičeno.

Ob prazniku vseh naših proizvajalcev vseh delavcev socialistične Jugoslavije bi kazalo govoriti še o drugih uspehih, ki so jih dosegli delavski sveti na prehojeni poti v minulih desetih letih. Delavski sveti so bili velika šola, ki je vzgojila na milijone delavcev za odgovorne gospodarje in usmerjevalce gospodarskega in politično-družbenega življenja. Delavski sveti so izpeljali mnoge akcije, ki so pomembne veliki napredek v proizvodnji, ki je obenem omogočila tudi hitrejši porast življenjske ravni. Spominimo se samo uveljavljanja nagradjenj po delu in podobnih prizadevanj. Dejstvo je, da smo s pomočjo delavskih svetov od leta 1950 pa do lani povečali industrijsko proizvodnjo za več kot še enkrat od 100 na 227. V Sloveniji se je povečala v tem času proizvodnja od 100 na 205. Jugoslavija je v tem času dosegla tako hiter gospodarski razvoj, da je skorajda ni dežele v Evropi, ki bi jo v tem pogledu prehitela. Takrat ko smo uveljavljali delavske svete, so nekateri dejali, da je to samo eksperiment. V tujini so trdili, da bomo gospodarsko propadli. Zašli v gospodarsko anarhijo in podobno. No, po desetih letih pa ugotavljamo, da ni bilo nič takega, ampak nasprotno, hitreje smo napredovali, hitreje kot dežele črni prerokov, in delavski sveti so postali plos našega razvoja.

TUDI NAŠ LIST IN VSE PREBIVALSTVO DOLENJSKE SE PRIDRUŽUJE POZDRAVOM, KI JIH POŠILJAMO DESELETNICI VSEM DELAVSKIM SVETOM IN VSEM PROIZVAJALCEM.

Zdaj kurivo - kmalu pa nova milijarda dinarjev

■ Če ste bili kdaj v Sevnici, ste prav verjetno videli ogromne skladišnice lesa. Če bi kdo hotel videti, kam vse te ogromne količine lesa gredo, kdaj bodo iz njih nakladali ogromno izdelkov, bi se krepko zmotili. Iz tovarne gre namreč le borih 6 % količine lesa v vrtače. Temen prah je v njih, vse ostalo pa enostavno »zgine«. Kaj se dogaja tu z lesom?

■ Okoli 30.000 ton kostonjevega in hrastovega lesa zmeljejo tu vsako leto. Iz njega dobijo drobna, rjava prašna zrnca strojil za usnje, vse ostalo pa roma naravnost v — peč. Kar naprej požirajo žrela kurike pod parnimi kotli moker, izlužen les, dan za dnev, mesec za mesecem, vse leto. Če bi ta les popolnoma osušili, bi ga bilo skoraj 19.000 ton na leto. Kalorije so sicer dokaj pucni, saj plača kurice dve leti planirajo, kako bi koristneje uporabili ta les, ki so mu odvzeli le majhen del vrednosti.

■ Planirali in načrtovali so. Iz tega lesa bi lahko izdelovali sladkor, papir, karton in lesniti. Najbolje ekonomske pokazatelj je dala kalkulacija za lesniti ne

surovini znaten del bukovih odpadkov. Teh je v sevniskem lesnoindustrijskem bazenu dovolj, saj jih imajo na žagi in v Koptarni v večajo.

■ Ves kolektiv se je zagrebel v to nalogo. Ze drugo leto zbira vsa prosta sredstva na račun soudeležbe pri investiciji in rekonstrukciji. Hoče preprečiti, da bi se tako velika gospodarska škoda delala še naprej. Medtem pa je na trgu lesnih plošč dokajšnje pomanjkanje. Vsi taninci v Sevnici vedo, da bi proizvedla te količine plošč nadomestila kar 60.000 m² zagane ga lesa ali okoli 85.000 m² hlovidi Danes pa vse to pokurijo in spreminijo v paro. Njihove napore popolnoma razumejo na vseh merodajnih mestih in jim bodo z vsemi silami tudi pomagali doseči težko a nadvse pomembno novo gospodarsko nalogo.

Tekoči računi za delavce in uslužbence

Od 1. julija bodo lahko delavci in uslužbenci v Sloveniji odprli svoje tekoče račune pri vseh bankah in mestnih hranilnicah. S prenosom dela ali vsega zneska mesečnih prejemkov na osebni tekoči račun bodo denarni zavodi njihovim imetnikom brezplačno opravljali vse posle plačevanja oziroma prenosa sredstev na druge tekoče račune. Razen tega bodo banke in hranilnice na željo imetnikov tekočih računov plačevale najemnin, naročnine za radio, časnike in revije ter razne članarine v začetku meseca. Narodna banka za Slovenijo bo na kakih 10.000 lepkih obvestila ljudi o tem načinu poslovanja.

Spremembe v uredbi o otroškem dodatku

S 1. julijem 1960 začne veljati uredba o spremembah uredbe o otroškem dodatku, objavljena v Uradnem listu FLRJ, št. 48-59 in popravljena v Uradnem listu FLRJ, št. 49-59. Po tej uredbi sta spremenjena 34. in 35. člen uredb v tem smislu, da se upravičencem, ki jim gre otroški dodatek v polnem znesku, dodatek poveča za 250 din mesečno za vsakega otroka, začemši od drugega otroka dalje. Lestvica otroškega dodatka I. skupine iz 35. člena uredb se torej s 1. julijem spremeni tako, da gre za enega otroka 3240 dinarjev, za 2 otroka 6310 dinarjev, za 3 otroka 8960 dinarjev, za 4 otroka 11.190 dinarjev in za vsakega nadaljnega otroka 1730 dinarjev.

Opozarjamo, da se navedeno povečanje nanaša samo na tiste upravičence, ki prejemale otroški dodatek v polnem znesku, to je na upravičence, ki nimajo nikakršnega davka na zemljo, ki nimajo

nad 150 din dohodka na člana družine mesečno od zgradbe (vrednost lastnega stanovanja ne vpliva na pravico otroškega dodatka), ki nimajo nad 500 din dohodka na člana družine mesečno od zemlje, vzete v zakup, in ki nimajo drugih davku zavezanih dohodkov (od obriti itd.). Otroški dodatek v povečanem znesku se mora izplačati že s plačo za mesec julij 1960.

METALNA

Tovarna konstrukcij in strojnih naprav

MARIBOR

SE PRIPOROČAI

Nabirajte zdravilna zelišča

Cvet: rmana, rdeče deteljice, bele deteljice, lipe.

List: gloga, gozdne jagode, jeternika, melise, ozkolistnega trpotca, regrata, pekoče koprive, verbene.

Rastlino: hrbbovske rese, dišeče perle, kopitnika s korenino, krvavega mlečka, gmoince, melise, navadne kislice, črnooble, ženjkija, grenke ramselje, navadne ramselje, šentjanžovke in gladijnika.

Korenine: črnooble, anrike, repinca, šarnjence, trobentice, srčne moči, male norice, medvedovih tac.

Lubje: češminovih korenin, češminovih palic, krljike.

Seme: jesenskega podbeska.

Plod: suhih borovnic.

Razen navadnih zdravilnih zelišč odkupujemo še razna druga zelišča; vsa poljsna in ce ne doblje pri vaših zadrugah ali pri GOSAD, skladišče Novo mesto, Slakova ul. 8.

Videli so Naserja in Tita

Večje število prebivalcev iz Vidma-Krškega je 17. junija na avtocesti pri Drnovem nestropno pričakovalo prihod predsednika Naserja in Tita. Sonce je pripekalo, toda vse to ni skailo razpoloženja. Ko je kazalec na uri kazal 17.35 minut, je med množico zavrsalo. V odprtem avtomobilu sta se pripeljala Naser in Tito. Prebivalci Vidma-Krškega so burno pozdravljali visoka državnika. Pionirji so ju obkavali z rožami in mahali z arabiskimi in jugoslovanskimi zastavicami. Stojte v avtomobilu in vidno zadovoljna, za izkazano pozornost, sta gosta odzdravljala z rokami.

ŽELEZARNA ŠTORE ŠTORE PRICELU

INDUSTRIJSKI TIR ŠTORE

TELEFON 21-03 CELJE ali ŠTORE 1

● proizvajajo:

surovo železo: belo, sivo in specialnih kvaletet, SM jekla v tople valjanjih profilih, litoželezne valje za potrebe črne in barvaste metalurgije, industrijo gume, papirja in mlinske industrije, kobilke vseh vrst, litoželezne vodovodne cevi, fazinske komade, strojno litino do komadne težije 15 ton, ognjevarni šamotni material; šamotno opeko, šamotno malto in mase za nabijanje peč v kvaliteti SK 34, eksploatacija bentonitov, livarskih peskov in santinobra, izdelava cilindrine opeke.

Podružnica socialnih delavcev končno tudi v Novem mestu

spodarskih, družbenih in političnih organizacij.

Ustanovljen občni zbor je začel predsednik iniciativnega odbora Franc Brinc, ki je med drugim dejal, da združuje društvo socialnih delavcev v svojih vrstah poklicne in prostovoljne delavce. Danes socialne politike pri nas ne rešujejo le upravni organi, temveč vodijo skoraj vse socialne politike družbeni organi. Z reševanjem socialnih problemov se prav tako ne bavijo le poklicni socialni delavci, temveč še množica prostovoljnih delavcev, ki delajo v raznih družbenih organizacijah. Uspešnega varstva družine v komunli danes ne moremo predstavljati brez sodelovanja upravnih organov komune, organizacij, ki delajo z RK, ZB, DPM, ZVVI, ZZZ in z drugimi. Te organizacije imajo že nekako v svojem delovnem programu skrb za socialno ogrožene ljudi. Vse premalo pa so na področju reševanja in vodenja socialne politike storile doslej ostale mno.

ščne organizacije kot SZDL, ZK, LM in prav tako malo tudi sindikati. Ena glavnih nalog bodoče podružnice bo: zediniti delo raznih organizacij, ki se danes še vsaka po svojem programu ukvarjajo z reševanjem socialnih problemov.

Osrednja točka občnega zbora je bil referat ing. Vilme PIRKOVIC, podpredsednice OLO, ki je govorila o »Vlogi socialne politike v našem družbenem razvoju«. V bogatem in izčrpnem referatu je opisala povezanost socialne politike s celotnim družbenim in gospodarskim razvojem. Poudarila je pomen ustanovitve podružnice socialnih delavcev v Novem mestu in nekažala glavne naloge novoustanovljene podružnice. Dejajami kot z RK, ZB, DPM, ZVVI, ZZZ in z drugimi. Te organizacije imajo že nekako v svojem delovnem programu skrb za socialno ogrožene ljudi. Vse premalo pa so na področju reševanja in vodenja socialne politike storile doslej ostale mno.

človeka in zato nas na tem področju dela čaka še veliko nalog, ki jih bomo morali izvršiti, če bomo hoteli dohiti v razvoju ostale kraje.

Program dela novoustanovljene podružnice je razložil delovni predsednik Janez SOLMARJA in Brinc Franci. V nadzorni odbor: Moreti Jože, Hribar Valentin in Neupuh Jan. Po konstituiranju je upravni odbor izmed članov izvolil za predsednika Petrič Martino, za tajnika Brinc Franceta in za blagajnika Gornik Marjoto. Za predsednika nadzornega odbora je bil izvoljen Moreti Jože.

Ob zaključku občnega zbora je zastopnik Društva socialnih delavcev Slovenije dr. Bronoslav SKABERNE zaželel poslan družnici mnogo uspeha in dejal, da čeprav smo zadnji ustanovili podružnico, to še ne pomeni, da bomo zadržali tudi v delu, kajti področje našega okraja je polno raznih socialnih problemov, ki so specifični le za naše območje in terjajo hitrega reševanja.

odbor novoustanovljene podružnice. V upravni odbor so bili izvoljeni: Petrič Martina, Šali Milica, Brumet Ivan, Sustarič Roman, Lovš Tončka, Guštin Slavka, Štukej Janko, Gornik Marjota in Brinc Franci. V nadzorni odbor: Moreti Jože, Hribar Valentin in Neupuh Jan. Po konstituiranju je upravni odbor izmed članov izvolil za predsednika Petrič Martino, za tajnika Brinc Franceta in za blagajnika Gornik Marjoto. Za predsednika nadzornega odbora je bil izvoljen Moreti Jože.

Ob zaključku občnega zbora je zastopnik Društva socialnih delavcev Slovenije dr. Bronoslav SKABERNE zaželel poslan družnici mnogo uspeha in dejal, da čeprav smo zadnji ustanovili podružnico, to še ne pomeni, da bomo zadržali tudi v delu, kajti področje našega okraja je polno raznih socialnih problemov, ki so specifični le za naše območje in terjajo hitrega reševanja.

F. F.

Drama SNG v Novem mestu

Menda ni treba posebej poudarjati, da je bil obisk ljubljanske Drame v Novem mestu po več kot 10-letnem presledku prvi kulturni praznik. Z uporičljivo dvanaestih poročni-

kov smo imeli srečno priložnost videti vso garnituro odrskih igralcev mojstrov na tehnično nezahtevni sceni, tembolj pa je prišla do izraza kvaletna sposobnost vsakega

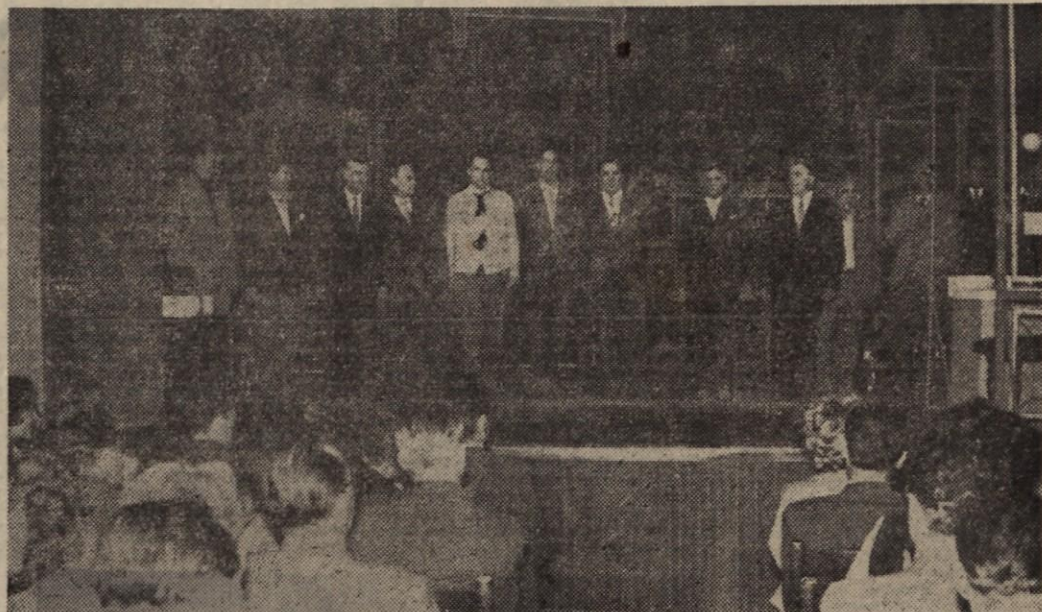
igralca. Res je, v vsakem prikazanem liku smo občudovali njega — to je igralca — samega. V dveh nastopih so umetniki dali mladim in odraslim poslušalcem nekaj, kar bo trajno in globoko učinkovalo. Morda več odraslim ko mladini, saj je delo izrez iz psiholoških in življenjskih situacij odraslih, že v življenju stoječih ljudi. Nič ljubezni, ne sentimentalnosti, marveč trda železna logika, ki bi v brezdušnosti vladajočih razrednih motivov obsodila in ubila mladega človeka, če... In tukaj se pojavi dvom, ki pripelje do nasprotnega zaključka.

Pri vsej tragičnosti problema je bilo dovolj komičnih situacij, ki jih je mladina pri prvi predstavi sebi primerno registrirala, ne da bi izgubila zvezo s celoto. Uvod v umetniško doživljanje je mladini podar profesor Kasesnik Ivan s kratkim prikazom o vlogi in pomenu

gledališkega igralca. Ob večerni proslavi je v imenu sveta za kulturo OLO in novomeške publike pozdravil člane Dramskega gledališča prof. Janko Jarc.

Upajmo, da bo ta nastop ljubljanske Drame začetek tnejših vezi in pogostejših obiskov te ustanove v Novem mestu, saj nam to zatrjujejo v imenu institucije tudi besede upravnika Smiljana Samca ob zaključku predstave.

Z nič manjšim zanimanjem niso v minulih dneh sprejeli dragih gostov tudi v Črnomlju. Kočevju, Ribnici, Kostanjevici na Krki in v Vidmu-Krškem, povsod pa so ljubljanski umetniki pustili nešteto globoko hvaležnih src za nepozabni večer.

Navdušen aplavz hvala je bil nagrada ljubljanskim umetnikom v Novem mestu in na vseh drugih odhodi Dolenjske, v Kočevju in Ribnici

Obljuba dela dolg...

O težavah in skrbih šentjernejske knjižnice, ki ne dobi od nikoder nobene pomoči

Razstava Tehniške srednje šole

Ob zaključku šolskega leta je Tehniška srednja šola v Vidmu-Krškem pripravila tradicionalno razstavo. Nazorno so bili prikazani uspehi šole, predvsem pa so vzbudili pozornost razstavljeni predmeti, ki so jih gojenci sami izdelali v svoji delavnici. Razstavo je obiskalo večje število domačinov.

Šentjernejska knjižnica je odprta trikrat na teden in ima nad 3000 knjig, 835 vpisanih in 300 rednih bralcev. V lanskem letu so obiskali čitatelji knjižnico 232 krat (delavci 205 krat, kmetje 23 krat, uslužbenici 283 krat, šolarji 1622 krat ter upokojenci, gospodinjice in ostali 179 krat), in si izposodili 4730 knjig. Knjižnica je bila ustanovljena leta 1890. V decembru istega leta je knjižnica dobila le 104 dinarjev izposojevalnine, decembra 1954 že 1005 dinarjev, decembra lani pa 5300 din. To dokazuje, da zanimanje za knjige med Šentjernejci ni nikoli padlo. Vedno bolj raste ter da je knjižnica na pravi poti.

Denarne podpore za redno delo ni dobila knjižnica že od leta 1936. Lansko poslovanje so zato začeli pri 55.700 dinarjih primanjkulja. Seveda bi bil to še večji, če ne bi knjižničarka prejela vsako leto srečnega in tako zbranih denarjev, ki jih je knjižnica pridobila iz različnih virov. Tudi novih knjig knjižnica ne bi imela, če ne bi knjižničarka za ložila svojega denarja za njihov nakup.

Za vođenje knjižnice, se pravi za poštovno nadzorno delo, je dobivala knjižničarka še pod bivšo šentjernejsko občino honorar po 2000 dinarjev na mesec. Del tega honorarja je porabila za nagrado dijakom, ki so ji pri delu pomagali (zavijali knjige in drugo). Nikar pa ne mislite, da dobiva knjižničarka zdaj, ko sta se knjižničarica in novomeška občina združili, večji honorar. Nasprotno! Sploh ga ne dobiva! Se pravi, da njeno delo ni cenjeno, ker je nepotrebno, saj nepotrebni deli nikjer ne plačajo! (?)

GOVORE NAJ ODLOMKI IZ PISEM

— Odkar spadamo pod občino Novo mesto, je odpadla še ta, mala denarna pomoč (namreč honorar), ki jo je prejela knjižnica. Prošnjo študijske knjižnice v Novem mestu, Tov. Konec je skušal na občini zadevo urediti. Brez uspeha — za ljud. knjižnico na vasi ni denarja! Tovarniški upravnik nam je svetoval, naj ljud. knjižnica prikaže kakor koli, vidiš, kaj občinski svet svobod in prosvetnih društev. — Odgovora ni!

Kaj naj ukrenemo? Vse leto delamo zastoj, za knjige smo dolgi, ni nad 30.000 dinarjev. — Tolklo je govora in pisanje o izobraževanju ljudskih množic! Kaj knjižnice ne služijo temu namenu?

(Odlomek iz pisma šentjernejske knjižničarke Zvezi svobod in prosv. društev, rep. odbor Ljubljana, Društvo bibliotekarjev Ljubljana in Sekretariatu za kulturo in prosveto LRS, rep. odbor ljud. knjižnice. V pismu so v glavnem opisane razmere, ki smo jih že prej navedli.)

IZŠLA JE 4. IN 5. KNJIGA VEČEROVE ZBIRKE

»ZA ZAPRTIMI VRATMI«

ZAUPNI DNEVNIK GROFA CIANA v dveh delih

Knjigo, opremljeno s številnimi dokumentarnimi fotografijami, dobite v vseh knjigarnah, podružnicah časopisov, kioskih ter pri kolporterjih.

● NAROČITE PA JO LAHKO TUDI NEPOSREDNO V UPRAVI

VEČERA — MARIBOR, Gosposka 23.

Dve razstavi v prazniških dneh

V prostorih Dolenjskega muzeja so si udeleženci iz bratskih republik lahko ogledali razstavo umetniških slikarskih stvaritev iz obdobja NOB naših najboljših partizanskih grafikov: Božidarja Jakca, Doreta Klemenčiča — Maja in Franceta Miheliča. Prvi je kot udeleženec zasedanja AVNOJ v Jajcu dal

RAZPIS

Okrajni zavod za izobraževanje odraslih v Novem mestu razpisuje vpis v I. letnik **TEHNIŠKE ŠOLE — ODDELEK ZA ODRASLE** za sledeče stroke: strojno, električno in lesno stroko ter v šestmesčni tečaj za tehnične risarje.

Kandidati za tehnično šolo morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

1. Biti morajo zaposleni v stroki z nemajhnimi dveletno prakso kot kvalificirani delavci.
2. Imeti morajo potrebna šolska izobrazba (dovršena osmerazredna osnovna šola ali odgovarjajoča strokovna šola).

Za sprejem v tečaj za tehnične risarje pa je potrebno:

1. dovršena osmerazredna osnovna šola,
2. zaposlitev na odgovarjajočem delovnem mestu.

Rok za vlaganje prošnje je 13. julij 1960. Prošnjo morajo biti kolicovane s 50 din.

V kolikor bo dovolj prijavitelj kandidatov za posamezne odseke in tečaj, bo dokončni vpis 3. septembra 1960 ob 8. uri v prostorih zavoda v Novem mestu, Ulica talcev (nova vajenska šola — II. nadstropje).

umetniško dokumentacijo poudarila v ta kraj, razen ostalih grafik in upodobitev znanih in znanih oseb iz partizanske dobe. Obiskovalec se znova čudi tisti za Jakca značilni čudoviti zbranosti, koncentraciji, eleganci, fotografiki do sodnosti njegovih upodobitev, ki Jakca približujejo tudi preprostem človeku. Ostala dva imata svoj prijem in način upodabljanja, ki morda bolj odgovarja trdi, neumljeni stvarnosti tistih časov. Če je Jakac poet in lirik do brote in humanosti, ki je bila značilna za partizanske ljudi (in kar je lahko v teh tridih dneh videl le tisti, ki je sam poln te lične humanosti), sta druga dva tudi v umetnosti izrazila zunanjo, objektivno težo in krutost časa. Soočanje vseh treh pa daje še resnično podoba in doživljanje zgodovinsko usodnih časov.

Fotografska razstava v Domu JLA nam vrsti tiskovni in slikovni material od l. 1937 do II. kongresa Antifašistične

mladine Jugoslavije (4. V. 1944) v Drvaru. Obiskovalcu nudijo vrsto dokumentarnih zanimivosti, predvsem s stališča udeležbe mladine v NOB. Saj je od 1941 do 1945 dala mladina kar 470 narodnih herojev. Zanimiv je faksimile znane »Bilečanske« s slovenskim in srbsko hrvaškim jezikom, poleg osebnih in situacijskih, fotografskih posnetkov iz celotnega obdobja NOB, podanih predvsem z območja naših sosednjih bratskih pokrajin. Zanimiva dokumentacija v tiskovnem materialu je za izletne dni v fizikulturnem programu, ki so ga sredi borbe in ognja izvajali člani delegacij na Drvarskem kongresu 4. 5. 1944. Pozljivi obiskovalec je lahko na razstavi mnogo pridobil.

Ka-

Na dragocenih temeljih NOB gradimo srečno domovino, deželo svobodnih skupnosti vseh naših narodov

STOLETNICA ŠOLE V ADLEŠIČIH

V nedeljo 26. junija bodo v Adlešičih proslavili stoto obletnico šole. Slavje bo združeno s festivalom belokranjskih ljudskih plesov.

Ob 10. uri:

slavnostno zborovanje pred šolo, nastop pionirjev iz Adlešičev in harmonikaškega zbora Triglav iz Karlovca.

Ob 12. uri:

Program za razvedrilo ob Kolpi pri podbreškem gradu in mlinu. Poskrbljeno bo za plačilo in jedajo.

Ob 14.30 uri:

festival belokranjskih ljudskih plesov pred šolo.

Po programu prosta zabava. Pripravljajni odbor za proslavo stote obletnice šole vabi na proslavo vse učitelje, ki so službovali na tej šoli, vse ostale prosvetne delavce, borce in aktiviste ter prijatelje Adlešičev in Bele krajine, pa tudi vse druge. Pojdimo v Adlešiče in se poveselimo skupaj z domačini!

Med Črnomljem in Adlešiči bo v nedeljo 26. junija stalna avtobusna zveza!

Šola v Adlešičih

STO LET ŠOLE V ADLEŠIČIH

Letos mineva sto let, odkar je bila v Adlešičih zgrajena nova šola. Ta belokranjska vas, ki je v zadnji vojni dala vrsto partizanskih borcev, pa je malo pred osvoboditvijo doživela enega najhujših udarcev: 22. marca 1945 so jo napadli Nemci in ustaši in jo potem, ko so se maloštevilni partizanski borci morali pred veliko sovražno premočjo umakniti, oplenili in požgali. V Adlešičih so takrat bile rešene samo tri hiše; vsega pa je tisti dan pogorelo v Adlešičih in šestih okoliških vaseh 167 gospodarskih in stanovanjskih poslopj. Zrtve plamenov je postal tudi močnejši grad Pobrežje ob Kolpi, kjer je bila komanda Karlovskega vojnega področja in so imeli v gradu alj pa v neposredni okolici hrvaški partizani številne vojaške delavnice in skladišča.

Po vojni so po zaslugah Obnovitvene zadruge in s pomočjo ljudske oblasti zrasli novi Adlešiči z novo dvonadstropno šolo in močnim združnim domom. Vas je dobila elektriko, telefon, poštni urad in zdravstveno postajo. Leta 1953 je skozi Adlešiče prišel prvi avtobus, ki je prebivalce še

tesneje povezal z ostalim svetom. Močna Kmetijska zadruga je postala osnova gospodarskega življenja.

Vendar v tem kraju ni bilo vedno tako. Adlešiči so bili reven, zaostal kraj, poln sicer lepih, zanimivih ljudskih običajev, zato tudi poln vraž in praznovanja. Ljudje so se le mukoma trgali iz srednjeveškega mračnjstva. Glavni delež pri tem prosvetljevanju pa je imela adlešička šola, ki so jo v tem kraju sezidali pred sto leti.

Sicer so že pred tem časom v Adlešičih poučevali razni organizmi in prigodni učitelji, vendar je bil šele v decembru 1861 imenovan za učitelja Janez Gantar, doma blizu Žirov na Gorenjskem, in se je šele z njegovim prihodom v Adlešiče začel redni šolski pouk.

Leta 1860 je torej bila v Adlešičih dograjena šola — to poslopje je današnja Vrličina gostilna, ki pa je že močno predelana — in določen je bil šolski okoliš, v katerega je poleg Adlešič bilo vključenih še deset okoliških vasi.

Ko je leta 1866 odšel Gantar na novo službeno mesto, ga je v Adlešičih nasledil

Matevž Germ, ki je tu ostal do svoje smrti l. 1888. Germ je bil doma iz Velikih Lašč na Došenjskem in se je zlasti trudil, da bi v Adlešičih in okolici dvignil dokaj zanamajajo sadjarstvo. Leta 1867 je šoli pridobil šolski vrt, ki ga je spremenil v pravo drevesnico.

Za Germom je do prve svetovne vojne tu službovalo še šest učiteljev, in ko je zadnji od njih, Janko Rauhekar, l. 1916 odšel na vojsko, ga je nadomestila in do l. 1919 poučevala prva učiteljica na tej šoli Milka Paulinova.

Šolsko poslopje pa je v tem času že postalo pretesno, zato so l. 1913 na nasprotni strani ceste zgradili lepo enonadstropno stavbo. Ker pa je bilo poučevanje številnih otrok za enega učitelja prenaporno, je bila šola l. 1919 razširjena v dvorazrednico in sta odslej poučevala po dva učitelja.

Med upravitelji, ki so med obema vojnama vodili šolo v Adlešičih, moramo omeniti predvsem Boža Račiča, znanega propagatorja belokranjskih domačih običajev in kasnejšega »vnatleja Državnega osrednjega zavoda za žensko obrt, Andreja Zvana, Ivana Fumpergerja, Vlasta Požarja, Vinka Burčarjevo in eno Hribarjevo. Ostalo učitelstvo je postalo številnejše, saj je bila šola l. 1934 razširjena v trirazrednico, 1935 v štirirazrednico, l. 1941 pa je dobila še peti oddelek. — V teh letih so v šoli tudi marsikaj prenovili, postavili so čebelnjak in zgradili novo šolski vodnjak.

Ob začetku druge svetovne vojne se je tudi nad šolo v Adlešičih zgnila vrsta te-

žav. Že v juniju 1941 so italijanski vojaki zasedli eno učilnico, naslednje leto pa še obe ostali. Ko so v oktobru 1942 šolo izpraznili in se preselili v župnišče in nato v pobreški grad, je pouk spet redno potekal. Po kapitulaciji Italije se je v šolo vabila bolnica Karlovskega odreda in, ko so to premostili; drugam, je njene prostore zasedla komanda Karlovskega vojnega področja.

Odslej je adlešička šola gostovala v gostilni Radeta Vrličina, za okoliške vasi pa so osnovni tri nove šole, in sicer v Velikih Solih, Dolenjcih in Gorenjcih. Šole so gostovale po kmečkih hišah, oprema pa je bila zaslina, saj so učenci sedeli kar po stolih in klopih okoli mize. Pač pa so imeli tablo in tudi nekaj rezev in zvezkov. V vseh štirih šolah sta takrat poučevali Helena Hribar in Nada Gostič.

28. avgusta 1944 so vdrl preko Kolpe Nemci in pričeli ropati, naslednji dan pa so razen gradu Pobrežje in nekaj poslopj zažgali tudi šolo. Prej so razbili vsa okna, vrata, opravali, nanesli notri slame in poslopje zažgali. Od lepe šole so ostali samo ruševine.

Pouk v začasnih šolskih poslopjih pa se je nadaljeval in ga je prekinil šele velik napad Nemcev in ustašev na Adlešiče in okoliške vasi 21. in 22. marca 1945, ko so okupatorji na veliko ropali, morili in požgali sedem vasi. Od tega napada dalje v Adlešičih ni bilo več pouka in se je ta obnovil šele v svobodi 15. maja 1945, ko so bile uklinjene vse provizorne šole in je osta-

la samo šola v Adlešičih z istim šolskim okolišem, kot je bil pred vojno.

V svobodi je bilo treba misliti na obnovo šole. V juniju 1946 so bile s prostovoljnimi delom očiščene ruševine, potem pa je gradbeno podjetje Novograd (današnji Planir) iz Novega mesta prevzelo obnovo in nadzidavo šolskega poslopja. V aprilu 1947 je radajalevala dela okraj. gradbeno podjetje iz Črnomlja, ki je jeseni 1954 šolo dokončno obnovilo.

Po vojni je prevzela šolsko vodstvo Helena Hribar, nato pa so bili šolski upravitelji še Zofija Vrhnovec, Dušan Muc, Metod Plut in Rudolf Stangelj. Zadnji trije so opravljali hkrati tudi posle ravnatelja nižje gimnazije, ki je v Adlešičih obstajala od l. 1951 do 1954. Po odhodu Stangelja vodi od l. 1955 adlešičko šolo sedanja upraviteljica Anica Kure.

Za stoletni jubilej so letos vso šolo v Adlešičih prenovili — dobila je tudi vodovod —, poseben odbor za proslavo stoteletnice šole pa je izdal spominsko knjigo, v kateri je prikazan razvoj Adlešič in okolice skozi stoletja — hkrati zgodovina adlešičke šole. Ta odbor je tudi organiziral za 26. junij proslavo združeno z razstavami, nastopom belokranjskih folklornih skupin in ljudskim rajanjem. Povabljenih je tudi lepo število še živih adlešičkih učiteljev in učiteljic — v letih se jih je na tej šoli vrstilo ravno 70 —, ki naj bi s svojo navzočnostjo in hkrati z zastopniki ljudske oblasti dali poudarek tisto pomembnemu jubileju.

Torej: na videnje 26. junija v Adlešičih!

—ar

ZAPISKI Z ZAKLJUČNIH ŠPORTNIH TEKMOVANJ VII. ZLETA BRATSTVA IN ENOTNOSTI

OD TREH DO TREH...

Pravzaprav bi se moral človek razčetreriti, če bi hotel videti vsa športna srečanja, ki so bila od petka do sobote in nedelje. Kolesarji, strelci, košarkarji, odbojkarji, potem se atletici, igralci namiznega tenisa, modelarji, kegljači... Ker ni bilo mogoče vseh obiskati, smo se odločili, da bomo sledili tekmovalcem vsaj nekaj časa, da bomo lahko videli vsaj delček v mozaiku vseh športnih prirediteljev in srečanj. Sledili smo jih bolj počasi (kdo bi dohitelva moiste rdeči atletskih stez, koles, skakalcev troskokarji).

Sledili smo jih začeli v petek ob treh popoldne. Točno za tretjo uro so bile napovedane kolesarske dirke na prosti Novi mesto-Otočec-Kronovo-Sentjernej-Ratež-Novo mesto. Že pol ure pred tekmo so se zbrali tekmovalci iz Siska, Banja Luke in od drugod. Nekaj časa smo se zaman ozirali po domačih tekmovalcih. Končno smo dobili Janeza Kumpa s Cerovca.

«Kje pa so Novomeščani?» ga vprašamo.
«Ne vem», pravi in zgiblje z rameni.

Potem, tik pred začetkom tekme, se pripravijo še trije, ki so zastopali Novo mesto.

Kolesarji so se že pripravljali za start. Razdeljujejo jim številke.
«Ti si prvi», pravi nekdo fantu, ki je stal najbliže in mu ponuja startno številko 5.

«Za ne mogu dobiti broj jedan, da budem znansta prvi?» pravi fant v šali in vzame številko pet.

Kolesarji so pripravljeni. Že so na startu. Še kratek intervju z najmlajšim tekmovalcem.

«Za katero moštvo tekmuješ?»
«Za BSK Banja Luka».

«Koliko si...»
«Stirinalet let...» se odreže mali Božo Vukadinović. Njegovi kolegi iz Banja Luke še povedo, da je bil pred nekaj dnevi osmi na tekmi seniorjev po Bosni in Hercegovini.

Startar ima že pripravljeno zastavico.

«Polako čemo...» pravijo fantje iz Siska, ki so prišli na zlet kar na svojih dirkalnih kolesih. Toda trideset ure pozneje se ni nič vedelo, da so vozili «polako». Drug za drugim so se zvrstili skozi cilj. Končno je prišel še neki Janez, ki se je pred tekmo premislil in ni tekmoval, odločil pa se je, da bo dirkačem sledil. Prostovaljino je zasedel zadnje mesto (izven konkurence).

Medtem so na Loki tekmovali košarkarji in odbojkarji. Košarkarji se podijo za žogo in jo počasi prepušči drugi ekipi. In po tistem štejejo kobe. Medtem pa se skupina veseleli Karlovanov sprejema od enega do drugega konca igrarica in vpije zdej «plavim» zdej «crvenim»: «Dajmo naši...»

Na atletski stezi se pripravljajo tekaci za nastop v soboto jutraj.

Ob sedmih zvečer se začne v telovadnici novomeške osemletke namiznoteniške prvenstvo med ekipama Slovenije in Hrvaške. Nastopajo naši najboljši igralci namiznega tenisa. Tekmovanje sta organizirali obe republiški namiznoteniške zveze s sodelovanjem naših Elandovcev, ki so poskrbeli za organizacijsko stran srečanja.

«Prvič nastopamo na zletu», je dejal sekretar republiške namiznoteniške zveze iz Ljubljane tov. Dušan Novak. «Veseli nas, da sodelujemo med zletne prireditelje».

Zvečer je množica Novomeščanov pričakovala Balkansko štafeto. Mladinci, nosilci štafete, so res kmalu pritekli z baklami. Prvi je pritekel na trg član banjałuške štafete ekipe I. Tukirić.

Okrajna mladinska reprezentanca v narodnem mnogoboju, ki je osvojila v obeh kategorijah prvo mesto na zletu

«Vesel sem, ker je moja ekipa zmagala», je rekel, ko je pritekel na trg.

Zvečer so za pester spored na kopališču na Loki poskrbeli člani ansambla narodnih pesmi in plesov Veseleli Masleša iz Banja Luke. Na sporedu je bila truska, bosanski ljudski ples, bosanske pesmi, špičarske pesmi in plesi, hrvaški, srbski, makedonski plesi in pesmi. Program je bil malce dolg, vendar zanimiv. Baksijarević Ismet, tajnik ansambla, je po končanem programu povedal:

«Sedaj že drugi nastopamo v Sloveniji. Člani našega ansambla so navdušeni nad lepoto tega mesta. Med nami so študentje, dijaki srednjih sol in uslužbenci. Bili smo lepo sprejeti – radi bi vam vasa gostoljubnost vrnil s čimboljšim izvajanjem pesmi in plesov naših narodov».

Drugi dan, v soboto jutraj so se tekmovalci začeli že navsezgodaj. Tekmovalci so že ob sedmih jutraj prihajali na Loko. To so bili tekaci na dolge in kratke proge, metalnici diska, kopja, krogla, skakalci v višino in daljino in drugi. Vrnjenje na stadionu niti za trenutek ne neha. Sodniki beležijo rezultate.

Največ zanimanja je vsekakor vzbudil tek na 3000 metrov. Novomeščani so največ pričakovali od Macedonija. Sprva se Macedonci ni uvrstili med vodete.

«Danes ne bo prvi», je nekdo med gledalci pripomnil z glasom strokovnjaka.

«Tiho bodi, kaj ne vidiš, da teče kot ura?» ga je takoj zavrnil njegov sosed. «Kot ura teče», je se enkrat približal.

Ko je Macedonci v zadnjem krogu stopil v vodstvo, je navdušenje doseglo višek.

«Trenirani eno leto», je povedal Jože Macedonci, ki je zaposlen pri IMV v Novem mestu. «Nisem pričakoval, da bom zasedel prvo mesto. Za svoj uspeh s moram zahvaliti publiku».

Proti dvanajsti uri so tekmovalci že končavali s tekmovalci. Na atletskem telovadišču so končno ostali samo še tekmovalci, ki so se udeležili narodnega mnogoboja. To je bila kmečka mladina. Tekmovali so v teku, metanju krogla in skoku z mesta. Fantje so se nazadnje pomerili še v vlečeni vrvi.

Atletski stadion se je izpraznil. Tekmovalci so se pripravljali za zaključno prireditev v nedeljo.

P. B.

OLIMP : BELA KRAJINA 2:0

V kvalifikacijskih tekмах prvakov podzvez v nogometu je bila minulo nedeljo v Celju pred 800 gledalci odigrana tekma za vstop v SCL med Olimpijcem in Belo krajino iz Crnomlja.

Čeprav je nogometni klub Bela krajina nastopil v polni postavi, je bila njegova igra pod povprečjem: zlasti napad je zapravil vstop zrelih priložnosti za dosego golov in zmage. Obramba z Vinkom Vajsem je bila znatno boljši del moštva, zaradi premajhne vzdržljivosti celotne ekipe pa so proti koncu igre vsi popustili in Olimpijci iz dvema goloma osvojili obe točki.

V nedeljo, 28. junija bo v Crnomlju povratno srečanje. Tu ima BK poslednjo možnost, da se oddolži za nedeljski poraz in se uvrsti v nadaljnja tekmovalna med najboljšimi enajstoricami v LRS.

Crnomljska športna javnost to prireditev, ker ve, da domači igralci lahko zaigrajo dobro in da to zmoroje.

V. J.

Železni konjički - v dir!

Spodnji članek je bil napisan že za zadnjo, predzletno številko našega lista, a ga zaradi obilice gradiva prejšnji teden nismo mogli objaviti. Čeprav se za medtem naša želja, da udeležili tudi zletnih tekmovalcev, objavljamo članek tako, kakor je bil prejšnji teden postavljen - z željo, da bi naši kolesarji po zletu le doživeli priporočila svojega udeleževanja in hitro organizacijsko zaživel, saj bo potem pomoč skupnosti prav gotovo učinkovita.

Adolf Mavrovič je kolesarski veterani. Že več desetletij se ukvarja s kolesarskim športom. Kar dvojce vprašan na en mah smo mu zastavili:

«Kako se pripravljate kolesarji na zlet? Kje je vzrok, da po vojni ne more več zaživeti kolesarstvo v Novem mestu?»

«Najprej bom odgovoril na prvo vprašanje. Tudi kolesarji se pripravljajo in to kar pridno. Zadnjo nedeljo maja so bile okrajne izbirne tekme. Tekmovali smo z dirkalniki in s turnirskimi kolesi. Z dirkalniki kolesi so imeli več sreče Krčani, po pravici, saj je ta sport pri njih razvit. Naš up in nada Marković je imel na žalost smolo. Pri tekmi s turnirskimi kolesi pa je le ostala zmaga v naši občini. Članom jo je priboril mladenec Ivo Salmić iz Sentjerneja, mladincem pa Janez Kump s Cerovca. Ekipa, ki bo zastopala naš okraj na zletnih dirkah, bomo le nekako sestavili.

Priznanje prometni službi in LM

Na sam glavni zletni dan, se pravi 19. junija, je parkiralo v Novem mestu 540 osebnih avtomobilov, 182 tovornjakov, 57 avtobusov in 346 motornih koles. Klub izrednemu številu vozil pa ni prišlo niti do najmanjše prometne nezgode in nesporazuma. Posebno dobro je bil urejen promet po zalednjo zletu, ko je bil največji. Obe glavni novomeški križišči (v Kandiji in pri Industriji obute) sta bili najbolj obremenjeni, vendar tudi tu ni prihajalo do zastojev.

Leseni mostiček preko Krke v Kandiji je predstavljal ozko grlo prometa, hkrati pa se je, že kadar je bil polovico obremenjen, nevarno majal. Tudi na njem je začela pravčasno urejevati promet ljudska milica. Ljudje, ki skrajna malo godrnjali, ker so morali čakati, da pridejo na vrsto. Kmalu pa so uvideli, da je bolje malo počakati in priti preko Krke zdrav, suh in živ.

Uslužbenec LM so opravljali v nedeljo težko delo. Rešili so ga dobro (o tem prida dan brez nesreč) in zaslužijo vsa pohvala!

Prijav je že precej: mislim, da iz vseh okrajev ne bo sodelovalo mnogo manj kot 40 dirkačev. Poseben mik bo dala dirkam udležba kompletne tekmovalne ekipe tovarne koles ROG. Ta se bo sicer borila izven konkurence, bo pa navzlic temu pripomogla k zagaznemu boju, saj so Karlovanji, ki bodo v zletni dirki sodelovali, znani kolesarski rivali. Se posebno zanimiva bo tekma, če bo Karlovanec zastopal znani državni reprezentant Ivan Levacić iz Karlova. Obeta se nam torej lep športni užitek, čeprav Novomeščani ne moremo računati na boljša mesta.

Zdej pa še drugo vprašanje. Za okrajno izbirno tekmovalstvo pred 14 dnevi smo komaj zbrali 15 tekmovalcev. Za začetek je to kar lep uspeh, če pa upoštevamo, da nas je pred vojno iz Novega mesta odhajalo na eno tekmovalstvo tudi po 60 tekmovalcev, ne moremo biti zadovoljni! Že pred leti smo poizkusili v okviru Kolesarske zveze ustanoviti vsaj klub, pa ni šlo. Premalo zanimanja je za ta lepi sport. Vzrokov je več. Med tehnične smo doslej steli pomanjkanje dirkalnih koles in primerne staze za trening. Na novem zletnem stadionu bomo imeli lepo stezo. Potrebujemo bomo le še finančno pomoč. Tri dirkalna kolesa bi za začetek zadostovala, takoj pa bo treba misliti tudi na nadomestne dele.

Pri kolesarjenju s turnirskimi kolesi za mrtvilo ni pravga opravila. Koles je dovolj. Zaradi naglega razvoja tehnike pa smatramo kolo, svedea po krivem, za zastarelo prevozno sredstvo. Vprico številnih mopedov in flickov je marsikoga že sram sedeti na železnega konjička. No, priprave za zlet so nas razgibale. Prepričan sem, da bo šlo odlaš mnogo laže. Tekmovalci je v bodočnosti na izbiro: v Videm-Krško nas vabijo na medkulovsko srečanje, pa v Hrastrnik prav tako in še na razne druge strani. Le pogumno naprej in dobre gume, tako pravim jaz!

Tovarna železniških vozil »Boris Kidrič« MARIBOR
izdeluje, obnovlja in popravlja raznovrstna železniška vozila. Zgrajena je bila 1863. leta.

Tovarna umetnih brusov MARIBOR
proizvaja bruse vseh vrst za industrijo in obrt ter poljedelstvo. Svojim cenjenim strankam se tople priporoča!

Badovinac (Karlovac) je vodil pri Češnjah

Med gledalci na Loki

Ko sem prišel prvi dan lahko atletskih zletnih tekmovalcev na stadion, (to je bilo 17. junija popoldne), so bila tekmovalja v polnem teku. Pravkar so teklo tekmovalke na 800 m. Startale so tri Novomeščanke, en novomeški gledalec so jih bodrili:

«Napred naši!»

Na 800 m so se zapodili tudi mladinci. Teh je startalo precej več. Spet bodenje:

«Stane, dajmo! so se drla dekleta».

«Kje pa je kak Stane? je vprašalo nedolžno dekle».

«Trči ko bos ili u patikama? se je zanimal nekdo, potem je dodal:

«Taj je sigurno naš (drugi so imeli sprintarice)».

Pri skoku v višino je pisalo »180«, kar je pomenilo 180 cm.

«Bo Potrč preskočil? je vpraševala skupina deklet».

«Dve popravi ima že. Potrč je stekel, skočil in... pre-skočil».

«Bravoooo!»

Toda na les je omagal in se je moral na žalost navijatev zadovoljiti z drugim mestom. Dva

pionirja, ki sta dajala duhovite in neuhovite pripombe, sta pogrunta:

«Kaj ko bi midva stopila tja dol, ga prijala za roke in noge in ga vrgla preko letve?»

Pri teniškem igranju sta se dva zafrikavala:

«Dokler si bli ti tukaj, so naši izgubljali, komaj pa sem prišel jaz, že dobivajo...»

Pravkar so naši zmagovali ekipa Gospića. Vodili so skoraj za polovico in neki naš je pripomnil, da bodo tudi za polovico kosov boljši ob koncu - toda nenkrat se je vse obrnilo in Gospićani so rezultat občutno znižali.

«Tek na štiri sto metrov! je povedal zvočnik. Gledalci so stekli od košarkarjev k tekačem. Spet je neka mladinka obžalovala ugotovila:

«Skoda, ko ne moremo videti vsega».

Pod kostanji pri teniškem igranju so se zbrali možje s trepuški. Posedli so v senco kostanja in pridno metali karte. Mimoidočim so pojasnjevali:

«Mi tekmujejo pa v preferansu. Skoda, da ni tudi tega v zletnih tekmovaljih. Tu bi osvojili verjetno prvo mesto...»

Stučajno sva se srečala še s predsednikom »Partizana« iz Prijedora: Povedal je:

«Šest naših mladincev je prišlo peš iz Knež polja (ki je srce partizanske Kozare), 22 km daleč v Prijedor, nekaj pred odhodom vlakla za Novo mesto. Vprašali smo jih, kam grede. Rekli so: »V Novo mesto na zlet! Pojasnjeval sem jim, da ne morejo z nami, ker je število omejeno in ker za njih v Novem mestu nimate pripravljene stanovanja in hrane, pa tudi vozni kar za njih ne. Odgovorili so, da nič hudega. Bodo prišli že peš za nami, malo morda...» (dokler jih ne bi vrgli z vlakla), lo z avtomobilom, glavna zletnega dne bodo v Novem mestu... Kaj sem hotel? Vzel sem karte še za njih, in potem je prišlo še 12 mladincev iz Sandškega mosta. Tudi oni znajo odlično zletne vaje, tudi oni so hoteli v Novo mesto peš in - vzeli smo jih s seboj. Kaj hočeš? mladina se je dobro naučila zletne

vaje, mladina hoče videti svet, spoznati nove ljudi, se spoprijateljiti. Dobra je naša mladina...»

Malo je pomotal, potem pa povedal:

«In veš kaj? V taboru, kjer naši tekmovalci in telovadci stanujejo, so zelo disciplinirani. Za prvi dan so dobili to pohvalo, da so bili pridni, disciplinirani in da imajo v sobah zelo čisto».

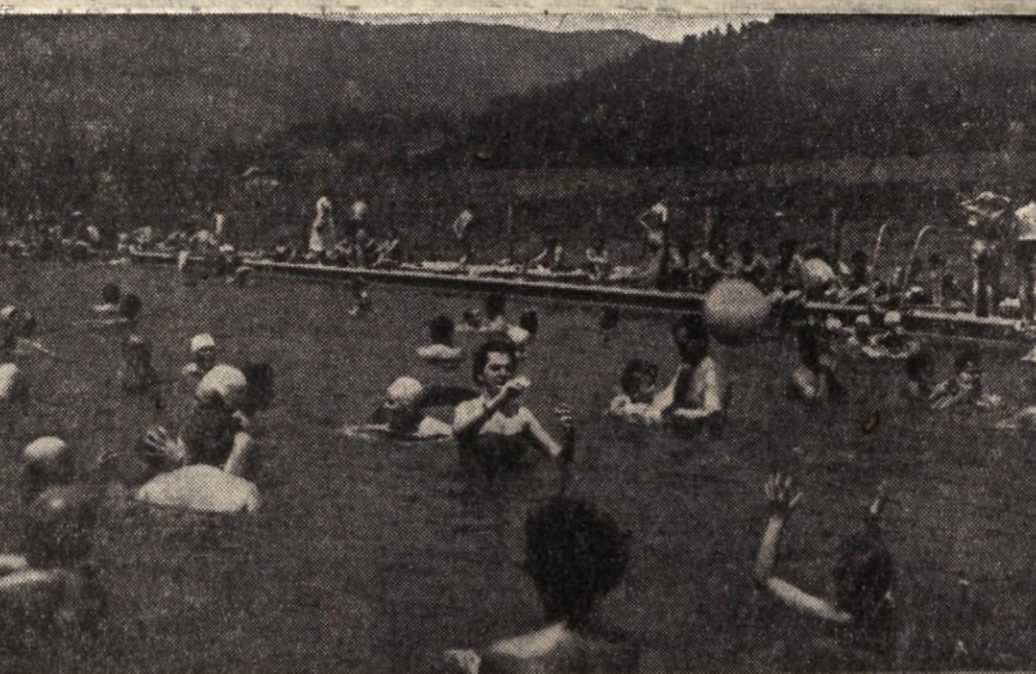
J. PRIMC

Zdravstvena služba med zletom

Zdravstvena služba v zletnih dneh ni imela veliko dela, resnega pa sploh ne. Veliko zaslug za to ima tudi preventivna zdravstvena služba, ki je delala že 14 dni pred zletom (organizirala sanitarije, kontrolirala vodo, skrbela za zdravno prehrano in higieno nastanitev itd.). V glavnih zletnih dneh pa do ponedeljka zjutraj, ko je ob sedmih odpeljal zadnji vlak, je bilo v akciji 7 avtomobilov in nad 50 zdravstvenih delavcev, od tega 7 zdravnikov. Avtomobile so dala na razpolago zdravstveni službi nekateri podjetja, za kar se jim zdravstvena komisija lepo zahvaljuje. Posebno pohvalo zasluži zdravstveno osebje, ki je svoj prosti čas žrtvovalo, da je po svojih močeh pomagalo pri varni izvedbi zleta.

Zlet je pozitivno vplival tudi na našo zdravstveno službo, ki se je mobilizirala in pokazala, kaj zmoro. Zdravstveni delavci so bili pripravljeni na veliko več dela in na težje slučaje. Pokazalo se je, da funkcionira naša zdravstvena služba brezhibno ter da je kos velikim in še večjim akcijam.

● PIJTE
● PRIZNANO
LAŠKO PIVO!
PIVOVARNA
LAŠKO

«Čez tisoč gostov nas obišče ob nedeljah, med tednom pa tudi po 300 do 400, posebno zdej, ko je bilo precej šolskih izletov...» nam je v nedeljo popoldne povedala tov. Cveta Pelko, blagajničarka odprtega kopališča v Dolenjskih Toplicah, ko smo se zanimali, kako teče promet ob tem prijetnem bazenu, ki ga vidite na sliki. Parkirni prostor je ob nedeljah precej poln: mnogo je gostov iz Zagreba in drugih hrvaških krajev, ki imajo po novi avtomobilski cesti do tople v Catežu, Smarjeti in v Dol. Toplicah zdej res prijeten sprehod. Kopanje v novem odprtem bazenu velja 50 din, družinska kabina 100 din, omarica 30 din, brisača 20 din, medtem ko plačajo otroci do 10 let le 30 dinarjev za kopanje. Bife vam nudi prijetna, ohlajena osvežila vseh vrst. Obiščite Dolenjske Toplice in odprite kopališče, ne bo vam žal!

Crnomelj. Zelo pereče je vprašanje rekvizitov, ki so dragi. Zlasti primanjkuje žogic in dobrih miz.

Na zletnem tekmovalstvu bodo v glavnem nastopili igralci in igralka Elana (kot predstavniki okraja), razen njih pa bodo v reprezentanci še nekateri igralci iz Krškega (Tuma in Naraglav) in Crnomlja (Bolkovac).

KK »Pionir« predstavnik okraja v kegljanju

Kegljanje sodi med najbolj razširjene športne panoge v okraju. Ker se pogoji za gojenje tega športa izboljšujejo, pričakujemo še večje uspehe, zlasti v množičnosti. Zelo je razveseljivo, da je kegljanje našlo pot med delavsko mladino. Zadnji uspehi mladih tekmovalcev v republiškem merilu dajejo upanje, da bomo kmalu imeli v Novem mestu vrsto dobrih tekmovalcev, tako da ne bo težav sestaviti dobro ekipo za republiško ligo.

Okrajni predstavnik na zletnem tekmovalstvu v borbenih partijah bo KK »Pionir«, ki si je za pravico priboril na okrajnem prvenstvu. Ekipa bo izenačena in ker nastopa na svojem kegljišču, je resen kandidat za plaketno zmagovalca.

Kolesarjenje žl še v povojih»

Kolesarski sport je v našem okraju še v povojih. Resneje ga gojijo le v Krškem, kjer je ljubljanski »Rog« ustanovil svojo podružnico. Resna ovira za množičnost so dragi rekviziti - dirkalna kolesa, ki se

tudi težko dobijo. V okraju imamo vrsto dobrih mladih tekmovalcev - turistov, ki pa so neorganizirani. Nujno bi bilo treba v Novem mestu odzveti kolesarski klub v okviru športnega društva »Elan«, morda tudi kot podružnico ljubljanskega »Roga».

V sili bi bila tudi ta varianta dobra, samo da bi pričeli delati.

Naš okraj bodo na zletnih dirkah zastopali tekmovalci, ki so se uvrstili na prvih pet mest na zadnjem okrajnem prvenstvu. Ker nimajo večjih tekmovalnih izkušenj, ne smemo pričakovati prvih mest, s tem pa ni rečeno, da niso izključena presenečenja.

Tudi strelci nastopajo na zletu

Tudi strelski sport sodi med tiste panoge, ki so v našem okraju precej razširjene. Uspehi, ki so jih doslej dosegli naši strelci, niso majhni, čeprav nimajo takih pogojev za vadbo in tekmovalja kot v ostalih okrajih Slovenije. Z dograditvijo strelšča v Brsljuno, na katerem bodo vsa strelska tekmovalja in tekmovalja lovcev v streljanju na glinaste golobe, bodo precej izboljšani pogoji za vadbo in to se bo gotovo poznalo tudi pri rezultatih.

Strelce bo na zletu zastopala okrajna ekipa, ki jo bodo sestavljali najboljši strelci okraja. Ker ne vemo, kako močne bodo ekipe ostalih sodelujočih okrajev, je težko reči, kakšen bo plasman naše okrajne vrste.

fm-ad

O športih v novomeškem okraju

(Nadaljevanje in konec)

V rokometu spet zastoj

Skoraj hkrati z vzponom črnolajške atletike so se nenadoma dvignili tudi črnolajski rokometisti, ki so kmalu posegli po najvišjih mestih v republiki. Ženska ekipa je bila celo republiški prvak, moška pa takoj pod vrhom. Ko so izgubili igrišče, je šla pot navzdol in sedanje črnolajške ekipe so le blede sence onih iz obdobja okoli leta 1956. Pohvalno je, da so rokometu posvetili precej pozornosti v Brezicah, Krškem, Sevnici in na Mirni, le v Novem mestu je vedno životarl. Tu ne more prodrati, predvsem zaradi slabega igrišča, ki pa bo za zlet preurejeno in v glavnem dokončano.

Naš okraj bodo na zletnem tekmovalstvu zastopale okrajne reprezentance, v katerih bodo najboljši igralci vseh boljših moštev okraja. Posebno velikega upanja na visoka mesta nimajo, ker je v večini sodelujočih okrajev rokomet zelo kvaliteten, zlasti še v Banji Luki.

Košarka: več pomoči mladini!

Košarka sodi med najmlajše športne panoge v našem okraju. V zadnjem času je zlasti v Novem mestu močno zaživela. Žal se še niso našli sposobni ljudje, ki bi pomagali voditi košarkarsko sekcijo. Mlademu naraščaju, zlasti pionirjem in pionirkam, ki so se polnoštevilno vključili v tečaje za košarko, bi bilo treba posvetiti več pozornosti. Košarka, ki je razširjena za enkrat le med srednješolci, bi morala prodrati tudi v delovne kolektive in v vaška društva!

Novomeški okraj bodo na zletu zastopale ekipe novomeškega in breziškega Partizana. Največ možnosti za dober plasman imajo košarkarji domačega Partizana, medtem ko so ostale ekipe še brez večjih tekmovalnih izkušenj.

V tenisu: premalo mladine

Novo mesto razpolaga z zelo lepimi teniškiimi igrišči, za katera pravijo, da so med najlepšimi v Sloveniji. Žal igrišča niso popolnoma zasedena, ker je tenis drag sport in je mladini težko nabaviti drage rekvizite (reket, žoge). Teniški klub Elan,

ki ima namen formirati teniško šolo, je našel zasilen izhod v posojanju loparjev pionirjem in mladincem, zato pričakujemo, da bo naraščaj kmalu dosegel primerne uspehe.

Na zletnem tekmovalstvu bo okraj zastopala članska in mladinska ekipa domačega teniškega kluba Elan. Težko je reči, kakšno mesto bodo zasedli, ker nam ni znano kako močne bodo ekipe Karlovca, Siska, Ogulina itd.

Pionirji in pionirke med najboljšimi v LRS

Načrtno delo s pionirji in pionirkami v novomeškem NTK »Elan« je že rodilo sadove. Novomeški pionirji in zlasti pionirke so kljub zelo slabim pogojem za treninge dosegli visoko raven. Ekipa pionirk je na prvenstvu LRS osvojila prvo mesto, prvi dve mesti pa sta Turkova in Mikečeva osvojili tudi v tekmovalstvu posameznice. Posebno je razveseljivo, da se namizni tenis širi tudi v ostale manjše kraje v okraju in da so tudi tam pričeli z načrtnim delom, ki je pogoj za uspehe. Pri tem mislim na Krško, Cerklje, Stražo in deloma

Najstarejši vinogradnik v Gadovi peči

Pred kratkim sta praznovala na Vinjem vrhu pri Podbočju zlato poroko — 50 let skupnega življenja — zakonca PEPA IN MARTIN UNETIČ. Rodilo se jima je 13 otrok, izmed katerih jih živi deset; razen enega so vsi poročeni in imajo 18 vnukov in 8 pravnukov.

Unetičar poznajo daleč naokrog kot dobrega in enega najstarejših vinogradnikov te okolice. V vinogradih je začel delati, ko je bil star 10 let. Zdaj jih ima 75, pa je še kar čil in zdrav za ta leta. Sam rad pove takole:

»Gadova peč je dobila ime zato, ker je bilo v laporni zemlji veliko strupenih kač, ko so naši predniki začeli pripravljati zemljo za vinograde. Okrog leta 1893 so bile trte okužene od trine uši. Avstrijska oblast je ukazala trte posekati, kole pa smo morali zvoziti na kupe, da so jih potem zažgali. Trte so potem ponovno sadili. Leta 1894 so prišli strokovnjaki iz Ljutomer, da so psem vinogradnikom trte počepili z najboljšimi novimi vrstami. Leta 1895 so prinesli že cepilne trte, spet iz Ljutomer. Unetič je kasneje sam počepil veliko trt. Ko so cepili »zeleno na zeleno«, je bilo treba trto oviti z gumijem. Vsak ovoj je stal krajcar, zato so začeli domačinoma ovijati cepljena mesta s slakom, ker je bilo težko za denar. Unetič se spominja, da je imel njegov oče vinograd

tudi izven Gadove peči, ki ga je zatajil pred uničenjem; od tam so dobili precej cepičev.

Crnina, ki so jo počepili iz stare trte na novo podlago, je dala dober sad šele čez nekaj let; imenovali so jo žametna črnina, ker se je po cepitvi spremenila v debele jagode, kakor se danes zori. Tudi kraljevino so precepili iz stare trte. Od takega grozdja, trdi Unetič, in še nekaterih črninskih trt dobimo najboljše cvičke v Gadovi peči.

Unetič se dobro spominja hudega potresa 1895, ko so se po vaseh rušili dimniki in je pokalo zidove. Najhuje je bil prizadet v zadnji vojni, ko so ga zaprli Nemci in z družino odpeljali v internacijo. Ko se je vrnil, je našel doma vse upostošeno. Začeti je bilo treba z novo. Pravi, da še prav dobro ve, kako so leta 1902 pridelali izredno veliko slabe-

ga vina, prav tako l. 1909, medtem ko sta bili leti 1911 in 1917 odlični po kvaliteti, čeprav je bilo vina zelo malo. Leta 1929 sta z okrajnim glavarjem Tomšičem obiskala zidnico in si ogledala vinograd. Ključ je Unetič obesil na trto za zidnico; ko sta se vrnila z oglada, je na njem visel gad. Takrat je tudi Tomšič dejal, da verjame v Gadovo peč.

Vinogradnik Unetič ima dober spomin in se rad pošali; kot dobrega družabnika ga poznajo daleč naokrog, njegova kapljica pa je tista prava, res iz Gadove peči... K jubileju zakonca čestitamo in jima želimo predvsem mnogo zdravja in zadovoljstva v krogu svojih dragih!

J.

Praznik krvodajalcev v Metliki

Kot po drugih občinskih srečanjih našega okraja, je bila tudi v Metliki v nedeljo 5. junija lepa proslava v čast krvodajalcev, ki so letos v našem okraju prvič praznovali svoj praznik. Pred številnim občinstvom je tajnica občinskega odbora Rdečega križa Slava Guštinova spregovorila o velikem pomenu krvodajalstva in globokem socialnem čutu vseh, ki so doslej darovali svojo kri za bližnjega. Pri tem so dali svetel

zgled prav člani Rdečega križa. V metliški občini je danes 8 krajevnih odborov te humanitarne organizacije, ki šteje 800 članov in 860 podmladkarjev. Občinsko vodstvo Rdečega križa je doslej uspešno opravilo v občini 3 krvodajalske akcije, pri katerih se je vsakikrat prijavilo povprečno po 450 ljudi, ki so oddali skupno 235 litrov krvi. Letos v avgustu ali septembru bodo v občini pripravili četrto krvodajalsko akcijo.

Nato so krvodajalcev razdelili v srebrnih značk, ki so jih prejeli tisti, ki so vsaj petkrat oddali svojo kri. Največkrat, to je sedemkrat, in sicer štirikrat pri vojakih in trikrat v Metliki, jo je oddal

25-letni Martin Krstinc, doma iz Dragomirja vasi, ki je zaposlen kot mizararski pomočnik v Mizararskem podjetju v Gradacu. Temu tovarišu so pionijski tudi poklonili lep šopek. Diplomirani za krvodajalstvo sta dobila kolektivna trikotna znamenja BETI in predilnice NOVOTEKSA. Občinski odbor Rdečega križa je javno pohvalil tudi podmladkarje Rdečega križa za njihovo pomoč pri krvodajalski akciji.

Nato so pionijski izvedli pod vodstvom tov. Viktorja Svigljaja in Silve Miheliča lep kulturni program, s katerim je bila zaključena ta prščna in pomembna proslava.

-ar

Tehnična dejavnost pionirjev novomeške občine

Pionirski tehnični krožki po šolah in odredih v novomeški občini so tudi v letošnjem šolskem letu zelo napredovali. Pobudo za to delo jim je dala uspešna lanska okrajna razstava tehnične dejavnosti in razpis tekmovalna mladih združenikov. Svoje izdelke zdaj že završujejo in urejajo. Da bi to svojo dejavnost pokazali tudi letos javnosti, posebno pa staršem in vzgojiteljem, so sklenili pri tehnični komisiji za mladinsko vzgojo pri Obč.

odboru Ljudske tehnike, da bodo pripravili ob zaključku šolskega leta najprej odredne razstave, nato pa po sektorjih še skupne razstave. Tako bodo 12. junija take razstave za sledečih sektorjev: Prečna, Otočec s šolami Trška gora, Mali Sletnik z odredi Brusnice in Gaberje, Stopice s šolami Podgrad in Dolž, Skočaj s Klenovikom in Šmarjeta z Belo cerkvijo in Šmar. toplicami.

Obč. odbor Ljudske tehnike je postavil posebno ocenjevalno komisijo, ki bo skupno z obiskovalci ocenila najboljše izdelke in odrede ter krožke in jih ob koncu oddarila s praktičnimi nagradami. Z najboljšimi izdelki bo mladina občine Novo mesto sodelovala jeseni na republiški razstavi tehnične dejavnosti.

-mtr

Zvezni sklad za znanstveno delo

Zvezna ljudska skupščina je sprejela važen zakon o zveznem skladu za znanstveno delo. Smernice za uporabo sredstev sklada daje Zvezni znanstveni svet. Sklad financira znanstvena dela zavodov in

posameznih znanstvenih delavcev bodisi v celoti ali pa kot dopolnitev tistim sredstvom, ki jih v ta namen dajejo razni zavodi in organizacije. Zakon je objavljen v Uradnem listu FLRJ 15. junija 1960.

Več pohištvenih mizararskih pomočnikov

sprejme takoj ali po dogovoru

OPREMALES — NOVO MESTO
TRDINOVA 45

AKCIJA ZA KOLESARJE »NA CESTI NISI SAM« SLEDI NOVA ZA VOZNIKE MOTORNH VOZIL

Akci a končana - nadzor poostren

Ljudje so se v sedanji akciji »NA CESTI NISI SAM« naučili mnogo koristnega — Uspešna prizadevanja uslužbencev LM, komisij za varnost prometa pri ObLO in članov AMD — Mnogo so v dosedajni akciji naredili tudi številni prosvetni delavci — Vozniki motornih vozil: zdaj se začena obdobje vašega poučevanja! Vidite se na cestah tako, da ne hoste ogrozili drugih in ne škodovali sebi. Tudi za vas velja pravilo: NA CESTI NISI SAM!

Dvomeščna kolesarska akcija, ki se je začela 3. aprila letos, je končana. Pogledajmo, kaj vse je bilo med akcijo napravljeno za zmanjšanje števila kolesarskih nesreč.

Za potek akcije je bila ustanovljena 11-članska okrajna komisija za varnost prometa in 9 občinskih komisij. Vanje je bilo vključenih 83 ljudi. Vse te komisije so imele med akcijo 25 sestankov. Podjetje, šolam, KZ, ustanovam, uradom in drugim so razdelili precej propagandnega materiala, večina brezplačno.

PROMETNA VZGOJA MLADINE...

Med akcijo je bilo na šolah ustanovljenih 236 kolesarskih krožkov, ki so imeli skupaj 6750 članov. Učili so se prometnih znakov, predpisov in pravil vožnje s kolesi. Vse to je bilo združeno s praktičnimi vajami.

Za vse pionirje je bilo na šolah 189 predavanj v zvezi s kolesarstvom, ki se jim je udeležilo 49.800 otrok. In 138 predavanj s filmi, katerim je prisostvovalo 14.540 otrok. Predavali so člani AMD in ZSAM.

Kolesarski krožki so izvedli 40 tekmovalnih s kolesi. Za te krožke so kupili tudi 2 kolesi, ki so jih uporabljali pri praktičnem pouku. Kolesarji se je naučilo 365 otrok.

500 pionirjev — članov prometnih krožkov, se je prijavilo za izpite za srebrno značko II. stopnje AMZ. Okoli 3000 pionirjev je izpise že opravilo, 210 jih ni, ostali pa bodo opravili izpite v začetku novega šolskega leta.

Za učiteljske, srednje tehnične šole, trgovske šole, administrativno šolo in vaješke šole je bilo 42 predavanj brez filmov in 8 s filmi. Prvih se je udeležilo 1530 mladincev, drugih 1200.

Za zaključek akcije je bilo 10. junija v Sevnici veliko javno nagradno tekmovalje »Spoznavajmo varnost prometa«. Na njem je sodelovalo 16 šol s 3 članskimi ekipami. Zmagala je ekipa šole Studence, sledila ji Radna in Bučka. Te tri ekipe so bile nagrajene z moskimi kolesi, naslednji dve pa z srebrno puško in badmintonom.

Čedenski koledar

Cetrek 23. junija — Kresnica
Petek 24. junija — Janez
Sobota 25. junija — Jaroslav
Nedelja 26. junija — Gruda
Ponedeljek 27. junija — Ema
Torek 28. junija — Zorana
Sreda 29. junija — Peter in Pavel

KINO

CRNOMEL: 24. in 26. VI. ameriški barvni film »Ljubezen in obrekovanje«. 29. VI. ameriški barvni film »Goll in mrtvi«.

DOL TOPICE: 25. in 26. VI. francoski film »Hidena in močje«. 29. in 30. VI. nemški film »Zato, ker te ljubim«.

KOSTANJEVICA: 26. VI. češki barvni film »Ljubezenska legenda«. 29. VI. poljski film »Resnici konec vseh grozic«.

METLIKA: 29. VI. »Devet življenj«.

MOKRONOG: 25. in 26. VI. italijanski film »Prepovedane zveze«. SEMIC: 26. VI. ameriški film »Bosnoga grofica«.

SENOVO: 25. in 26. VI. francoski film »Nana«. 29. in 30. VI. jugoslovanski film »Pošči Vando Kosa«.

SEVNICA: 25. in 26. VI. ameriški film »Trobenje opoldne«. TREBNJE: 25. in 26. VI. ameriški barvni film »Najhitrejši revolucija«. Predstava v nedeljo ob 14. in 18.30 uri.

AMERISKO: 25. in 26. VI. ameriški film »Hrabri in smel«. 29. in 30. VI. češki film »Nevaren izum«.

ŽUŽEMBERK: 26. VI. madžarski film »Dve priznanji«.

MAH OGLAS

UGODNO PRODAJAM V Novem mestu 20 salonnih plošč za pokrivanje strehe, nekaj kosov cementnih strešnikov in nekaj žlebkov. Naslov v upravi lista.

(789-60)

DKW AVTO F-7, prenovljen, registriran za leto 1960, ugodno prodam. Ogled vsak dan po 15. uri ali v nedeljo dopoldne v Solški ulici 6-Novo mesto. Plačljivo lahko delno s čekom.

MIZARSKA POMOČNIKA za pohištvo sprejemam. Zasilno stanovanje zagotovljeno. Prelovskec, Pot na Rakovo Ježo, Trnovo, Ljubljana.

SPREJEM PEKOVSKEGA vajenca. Oskrbja v hiši. Pogoj 8 razredov osemelke. Alojz Noč, Slovenski Javornik na Gorenjskem.

Pretekli teden so se ponesrečili porodničarji: Marija Vidmar iz Mokronoga — dečka, Jožica iz Gor. Pakca — dečka, Marija Kramer z Vel. Kala — dečko, Marija Čenič iz Spelharjeve — dečko in dečka, Ida Uznjak iz Dobrine — dečka, Ana Plut iz Draščice — dečka, Angela Medvedšek iz Roj. — dečka, Marija Markelj iz Sevnice — dečko, Jožeta Pust iz Dolenje vasi — dečka, Ana Turk z Vrha — dečko, Angela Horvat z Mlake — dečko, Slavka Rader iz Zabi vasi — dečko, Neža Novak z Loke — dečka, Angela Zugelj iz Gor. Dobrave — dečka, Fani Osmak iz Kocjeva — dečko, Vera Jaklič iz Dol. Kote — dečka, Kristina Matkovič z Golca — dečka, Ana Ruparšič iz Dol. Maharovec — dečka, Jožeta Kerne iz Praproč — dečka, Ana Mravinec iz Nove Lipe — dečko, Ivanka Zalar iz Kilenje vasi — dečko, Ivanja Jor-

Italijanskih vrst pšenice. Predvsem v gornjem koncu (nad cesto) jo posejejo kmetje že na 55 do 60% vseh zemljišč, zasejanih s pšenico. Hibridne kornje so letos posejali v koprakih za okoli 91 ha.

Pretekli teden so se ponesrečili porodničarji: Marija Vidmar iz Mokronoga — dečka, Jožica iz Gor. Pakca — dečka, Marija Kramer z Vel. Kala — dečko, Marija Čenič iz Spelharjeve — dečko in dečka, Ida Uznjak iz Dobrine — dečka, Ana Plut iz Draščice — dečka, Angela Medvedšek iz Roj. — dečka, Marija Markelj iz Sevnice — dečko, Jožeta Pust iz Dolenje vasi — dečka, Ana Turk z Vrha — dečko, Angela Horvat z Mlake — dečko, Slavka Rader iz Zabi vasi — dečko, Neža Novak z Loke — dečka, Angela Zugelj iz Gor. Dobrave — dečka, Fani Osmak iz Kocjeva — dečko, Vera Jaklič iz Dol. Kote — dečka, Kristina Matkovič z Golca — dečka, Ana Ruparšič iz Dol. Maharovec — dečka, Jožeta Kerne iz Praproč — dečka, Ana Mravinec iz Nove Lipe — dečko, Ivanka Zalar iz Kilenje vasi — dečko, Ivanja Jor-

Pretekli teden so se ponesrečili porodničarji: Marija Vidmar iz Mokronoga — dečka, Jožica iz Gor. Pakca — dečka, Marija Kramer z Vel. Kala — dečko, Marija Čenič iz Spelharjeve — dečko in dečka, Ida Uznjak iz Dobrine — dečka, Ana Plut iz Draščice — dečka, Angela Medvedšek iz Roj. — dečka, Marija Markelj iz Sevnice — dečko, Jožeta Pust iz Dolenje vasi — dečka, Ana Turk z Vrha — dečko, Angela Horvat z Mlake — dečko, Slavka Rader iz Zabi vasi — dečko, Neža Novak z Loke — dečka, Angela Zugelj iz Gor. Dobrave — dečka, Fani Osmak iz Kocjeva — dečko, Vera Jaklič iz Dol. Kote — dečka, Kristina Matkovič z Golca — dečka, Ana Ruparšič iz Dol. Maharovec — dečka, Jožeta Kerne iz Praproč — dečka, Ana Mravinec iz Nove Lipe — dečko, Ivanka Zalar iz Kilenje vasi — dečko, Ivanja Jor-

Pretekli teden so se ponesrečili porodničarji: Marija Vidmar iz Mokronoga — dečka, Jožica iz Gor. Pakca — dečka, Marija Kramer z Vel. Kala — dečko, Marija Čenič iz Spelharjeve — dečko in dečka, Ida Uznjak iz Dobrine — dečka, Ana Plut iz Draščice — dečka, Angela Medvedšek iz Roj. — dečka, Marija Markelj iz Sevnice — dečko, Jožeta Pust iz Dolenje vasi — dečka, Ana Turk z Vrha — dečko, Angela Horvat z Mlake — dečko, Slavka Rader iz Zabi vasi — dečko, Neža Novak z Loke — dečka, Angela Zugelj iz Gor. Dobrave — dečka, Fani Osmak iz Kocjeva — dečko, Vera Jaklič iz Dol. Kote — dečka, Kristina Matkovič z Golca — dečka, Ana Ruparšič iz Dol. Maharovec — dečka, Jožeta Kerne iz Praproč — dečka, Ana Mravinec iz Nove Lipe — dečko, Ivanka Zalar iz Kilenje vasi — dečko, Ivanja Jor-

Pretekli teden so se ponesrečili porodničarji: Marija Vidmar iz Mokronoga — dečka, Jožica iz Gor. Pakca — dečka, Marija Kramer z Vel. Kala — dečko, Marija Čenič iz Spelharjeve — dečko in dečka, Ida Uznjak iz Dobrine — dečka, Ana Plut iz Draščice — dečka, Angela Medvedšek iz Roj. — dečka, Marija Markelj iz Sevnice — dečko, Jožeta Pust iz Dolenje vasi — dečka, Ana Turk z Vrha — dečko, Angela Horvat z Mlake — dečko, Slavka Rader iz Zabi vasi — dečko, Neža Novak z Loke — dečka, Angela Zugelj iz Gor. Dobrave — dečka, Fani Osmak iz Kocjeva — dečko, Vera Jaklič iz Dol. Kote — dečka, Kristina Matkovič z Golca — dečka, Ana Ruparšič iz Dol. Maharovec — dečka, Jožeta Kerne iz Praproč — dečka, Ana Mravinec iz Nove Lipe — dečko, Ivanka Zalar iz Kilenje vasi — dečko, Ivanja Jor-

Pretekli teden so se ponesrečili porodničarji: Marija Vidmar iz Mokronoga — dečka, Jožica iz Gor. Pakca — dečka, Marija Kramer z Vel. Kala — dečko, Marija Čenič iz Spelharjeve — dečko in dečka, Ida Uznjak iz Dobrine — dečka, Ana Plut iz Draščice — dečka, Angela Medvedšek iz Roj. — dečka, Marija Markelj iz Sevnice — dečko, Jožeta Pust iz Dolenje vasi — dečka, Ana Turk z Vrha — dečko, Angela Horvat z Mlake — dečko, Slavka Rader iz Zabi vasi — dečko, Neža Novak z Loke — dečka, Angela Zugelj iz Gor. Dobrave — dečka, Fani Osmak iz Kocjeva — dečko, Vera Jaklič iz Dol. Kote — dečka, Kristina Matkovič z Golca — dečka, Ana Ruparšič iz Dol. Maharovec — dečka, Jožeta Kerne iz Praproč — dečka, Ana Mravinec iz Nove Lipe — dečko, Ivanka Zalar iz Kilenje vasi — dečko, Ivanja Jor-

Pretekli teden so se ponesrečili porodničarji: Marija Vidmar iz Mokronoga — dečka, Jožica iz Gor. Pakca — dečka, Marija Kramer z Vel. Kala — dečko, Marija Čenič iz Spelharjeve — dečko in dečka, Ida Uznjak iz Dobrine — dečka, Ana Plut iz Draščice — dečka, Angela Medvedšek iz Roj. — dečka, Marija Markelj iz Sevnice — dečko, Jožeta Pust iz Dolenje vasi — dečka, Ana Turk z Vrha — dečko, Angela Horvat z Mlake — dečko, Slavka Rader iz Zabi vasi — dečko, Neža Novak z Loke — dečka, Angela Zugelj iz Gor. Dobrave — dečka, Fani Osmak iz Kocjeva — dečko, Vera Jaklič iz Dol. Kote — dečka, Kristina Matkovič z Golca — dečka, Ana Ruparšič iz Dol. Maharovec — dečka, Jožeta Kerne iz Praproč — dečka, Ana Mravinec iz Nove Lipe — dečko, Ivanka Zalar iz Kilenje vasi — dečko, Ivanja Jor-

Pretekli teden so se ponesrečili porodničarji: Marija Vidmar iz Mokronoga — dečka, Jožica iz Gor. Pakca — dečka, Marija Kramer z Vel. Kala — dečko, Marija Čenič iz Spelharjeve — dečko in dečka, Ida Uznjak iz Dobrine — dečka, Ana Plut iz Draščice — dečka, Angela Medvedšek iz Roj. — dečka, Marija Markelj iz Sevnice — dečko, Jožeta Pust iz Dolenje vasi — dečka, Ana Turk z Vrha — dečko, Angela Horvat z Mlake — dečko, Slavka Rader iz Zabi vasi — dečko, Neža Novak z Loke — dečka, Angela Zugelj iz Gor. Dobrave — dečka, Fani Osmak iz Kocjeva — dečko, Vera Jaklič iz Dol. Kote — dečka, Kristina Matkovič z Golca — dečka, Ana Ruparšič iz Dol. Maharovec — dečka, Jožeta Kerne iz Praproč — dečka, Ana Mravinec iz Nove Lipe — dečko, Ivanka Zalar iz Kilenje vasi — dečko, Ivanja Jor-

Pretekli teden so se ponesrečili porodničarji: Marija Vidmar iz Mokronoga — dečka, Jožica iz Gor. Pakca — dečka, Marija Kramer z Vel. Kala — dečko, Marija Čenič iz Spelharjeve — dečko in dečka, Ida Uznjak iz Dobrine — dečka, Ana Plut iz Draščice — dečka, Angela Medvedšek iz Roj. — dečka, Marija Markelj iz Sevnice — dečko, Jožeta Pust iz Dolenje vasi — dečka, Ana Turk z Vrha — dečko, Angela Horvat z Mlake — dečko, Slavka Rader iz Zabi vasi — dečko, Neža Novak z Loke — dečka, Angela Zugelj iz Gor. Dobrave — dečka, Fani Osmak iz Kocjeva — dečko, Vera Jaklič iz Dol. Kote — dečka, Kristina Matkovič z Golca — dečka, Ana Ruparšič iz Dol. Maharovec — dečka, Jožeta Kerne iz Praproč — dečka, Ana Mravinec iz Nove Lipe — dečko, Ivanka Zalar iz Kilenje vasi — dečko, Ivanja Jor-

Pretekli teden so se ponesrečili porodničarji: Marija Vidmar iz Mokronoga — dečka, Jožica iz Gor. Pakca — dečka, Marija Kramer z Vel. Kala — dečko, Marija Čenič iz Spelharjeve — dečko in dečka, Ida Uznjak iz Dobrine — dečka, Ana Plut iz Draščice — dečka, Angela Medvedšek iz Roj. — dečka, Marija Markelj iz Sevnice — dečko, Jožeta Pust iz Dolenje vasi — dečka, Ana Turk z Vrha — dečko, Angela Horvat z Mlake — dečko, Slavka Rader iz Zabi vasi — dečko, Neža Novak z Loke — dečka, Angela Zugelj iz Gor. Dobrave — dečka, Fani Osmak iz Kocjeva — dečko, Vera Jaklič iz Dol. Kote — dečka, Kristina Matkovič z Golca — dečka, Ana Ruparšič iz Dol. Maharovec — dečka, Jožeta Kerne iz Praproč — dečka, Ana Mravinec iz Nove Lipe — dečko, Ivanka Zalar iz Kilenje vasi — dečko, Ivanja Jor-

Pretekli teden so se ponesrečili porodničarji: Marija Vidmar iz Mokronoga — dečka, Jožica iz Gor. Pakca — dečka, Marija Kramer z Vel. Kala — dečko, Marija Čenič iz Spelharjeve — dečko in dečka, Ida Uznjak iz Dobrine — dečka, Ana Plut iz Draščice — dečka, Angela Medvedšek iz Roj. — dečka, Marija Markelj iz Sevnice — dečko, Jožeta Pust iz Dolenje vasi — dečka, Ana Turk z Vrha — dečko, Angela Horvat z Mlake — dečko, Slavka Rader iz Zabi vasi — dečko, Neža Novak z Loke — dečka, Angela Zugelj iz Gor. Dobrave — dečka, Fani Osmak iz Kocjeva — dečko, Vera Jaklič iz Dol. Kote — dečka, Kristina Matkovič z Golca — dečka, Ana Ruparšič iz Dol. Maharovec — dečka, Jožeta Kerne iz Praproč — dečka, Ana Mravinec iz Nove Lipe — dečko, Ivanka Zalar iz Kilenje vasi — dečko, Ivanja Jor-

Pretekli teden so se ponesrečili porodničarji: Marija Vidmar iz Mokronoga — dečka, Jožica iz Gor. Pakca — dečka, Marija Kramer z Vel. Kala — dečko, Marija Čenič iz Spelharjeve — dečko in dečka, Ida Uznjak iz Dobrine — dečka, Ana Plut iz Draščice — dečka, Angela Medvedšek iz Roj. — dečka, Marija Markelj iz Sevnice — dečko, Jožeta Pust iz Dolenje vasi — dečka, Ana Turk z Vrha — dečko, Angela Horvat z Mlake — dečko, Slavka Rader iz Zabi vasi — dečko, Neža Novak z Loke — dečka, Angela Zugelj iz Gor. Dobrave — dečka, Fani Osmak iz Kocjeva — dečko, Vera Jaklič iz Dol. Kote — dečka, Kristina Matkovič z Golca — dečka, Ana Ruparšič iz Dol. Maharovec — dečka, Jožeta Kerne iz Praproč — dečka, Ana Mravinec iz Nove Lipe — dečko, Ivanka Zalar iz Kilenje vasi — dečko, Ivanja Jor-

Pretekli teden so se ponesrečili porodničarji: Marija Vidmar iz Mokronoga — dečka, Jožica iz Gor. Pakca — dečka, Marija Kramer z Vel. Kala — dečko, Marija Čenič iz Spelharjeve — dečko in dečka, Ida Uznjak iz Dobrine — dečka, Ana Plut iz Draščice — dečka, Angela Medvedšek iz Roj. — dečka, Marija Markelj iz Sevnice — dečko, Jožeta Pust iz Dolenje vasi — dečka, Ana Turk z Vrha — dečko, Angela Horvat z Mlake — dečko, Slavka Rader iz Zabi vasi — dečko, Neža Novak z Loke — dečka, Angela Zugelj iz Gor. Dobrave — dečka, Fani Osmak iz Kocjeva — dečko, Vera Jaklič iz Dol. Kote — dečka, Kristina Matkovič z Golca — dečka, Ana Ruparšič iz Dol. Maharovec — dečka, Jožeta Kerne iz Praproč — dečka, Ana Mravinec iz Nove Lipe — dečko, Ivanka Zalar iz Kilenje vasi — dečko, Ivanja Jor-

Pretekli teden so se ponesrečili porodničarji: Marija Vidmar iz Mokronoga — dečka, Jožica iz Gor. Pakca — dečka, Marija Kramer z Vel. Kala — dečko, Marija Čenič iz Spelharjeve — dečko in dečka, Ida Uznjak iz Dobrine — dečka, Ana Plut iz Draščice — dečka, Angela Medvedšek iz Roj. — dečka, Marija Markelj iz Sevnice — dečko, Jožeta Pust iz Dolenje vasi — dečka, Ana Turk z Vrha — dečko, Angela Horvat z Mlake — dečko, Slavka Rader iz Zabi vasi — dečko, Neža Novak z Loke — dečka, Angela Zugelj iz Gor. Dobrave — dečka, Fani Osmak iz Kocjeva — dečko, Vera Jaklič iz Dol. Kote — dečka, Kristina Matkovič z Golca — dečka, Ana Ruparšič iz Dol. Maharovec — dečka, Jožeta Kerne iz Praproč — dečka, Ana Mravinec iz Nove Lipe — dečko, Ivanka Zalar iz Kilenje vasi — dečko, Ivanja Jor-

Pretekli teden so se ponesrečili porodničarji: Marija Vidmar iz Mokronoga — dečka, Jožica iz Gor. Pakca — dečka, Marija Kramer z Vel. Kala — dečko, Marija Čenič iz Spelharjeve — dečko in dečka, Ida Uznjak iz Dobrine — dečka, Ana Plut iz Draščice — dečka, Angela Medvedšek iz Roj. — dečka, Marija Markelj iz Sevnice — dečko, Jožeta Pust iz Dolenje vasi — dečka, Ana Turk z Vrha — dečko, Angela Horvat z Mlake — dečko, Slavka Rader iz Zabi vasi — dečko, Neža Novak z Loke — dečka, Angela Zugelj iz Gor. Dobrave — dečka, Fani Osmak iz Kocjeva — dečko, Vera Jaklič iz Dol. Kote — dečka, Kristina Matkovič z Golca — dečka, Ana Ruparšič iz Dol. Maharovec — dečka, Jožeta Kerne iz Praproč — dečka, Ana Mravinec iz Nove Lipe — dečko, Ivanka Zalar iz Kilenje vasi — dečko, Ivanja Jor-

Pretekli teden so se ponesrečili porodničarji: Marija Vidmar iz Mokronoga — dečka, Jožica iz Gor. Pakca — dečka, Marija Kramer z Vel. Kala — dečko, Marija Čenič iz Spelharjeve — dečko in dečka, Ida Uznjak iz Dobrine — dečka, Ana Plut iz Draščice — dečka, Angela Medvedšek iz Roj. — dečka, Marija Markelj iz Sevnice — dečko, Jožeta Pust iz Dolenje vasi — dečka, Ana Turk z Vrha — dečko, Angela Horvat z Mlake — dečko, Slavka Rader iz Zabi vasi — dečko, Neža Novak z Loke — dečka, Angela Zugelj iz Gor. Dobrave — dečka, Fani Osmak iz Kocjeva — dečko, Vera Jaklič iz Dol. Kote — dečka, Kristina Matkovič z Golca — dečka, Ana Ruparšič iz Dol. Maharovec — dečka, Jožeta Kerne iz Praproč — dečka, Ana Mravinec iz Nove Lipe — dečko, Ivanka Zalar iz Kilenje vasi — dečko, Ivanja Jor-

Pretekli teden so se ponesrečili porodničarji: Marija Vidmar iz Mokronoga — dečka, Jožica iz Gor. Pakca — dečka, Marija Kramer z Vel. Kala — dečko, Marija Čenič iz Spelharjeve — dečko in dečka, Ida Uznjak iz Dobrine — dečka, Ana Plut iz Draščice — dečka, Angela Medvedšek iz Roj. — dečka, Marija Markelj iz Sevnice — dečko, Jožeta Pust iz Dolenje vasi — dečka, Ana Turk z Vrha — dečko, Angela Horvat z Mlake — dečko, Slavka Rader iz Zabi vasi — dečko, Neža Novak z Loke — dečka, Angela Zugelj iz Gor. Dobrave — dečka, Fani Osmak iz Kocjeva — dečko, Vera Jaklič iz Dol. Kote — dečka, Kristina Matkovič z Golca — dečka, Ana Ruparšič iz Dol. Maharovec — dečka, Jožeta Kerne iz Praproč — dečka, Ana Mravinec iz Nove Lipe — dečko, Ivanka Zalar iz Kilenje vasi — dečko, Ivanja Jor-

Pretekli teden so se ponesrečili porodničarji: Marija Vidmar iz Mokronoga — dečka, Jožica iz Gor. Pakca — dečka, Marija Kramer z Vel. Kala — dečko, Marija Čenič iz Spelharjeve — dečko in dečka, Ida Uznjak iz Dobrine — dečka, Ana Plut iz Draščice — dečka, Angela Medvedšek iz Roj. — dečka, Marija Markelj iz Sevnice — dečko, Jožeta Pust iz Dolenje vasi — dečka, Ana Turk z Vrha — dečko, Angela Horvat z Mlake — dečko, Slavka Rader iz Zabi vasi — dečko, Neža Novak z Loke — dečka, Angela Zugelj iz Gor. Dobrave — dečka, Fani Osmak iz Kocjeva — dečko, Vera Jaklič iz Dol. Kote — dečka, Kristina Matkovič z Golca — dečka, Ana Ruparšič iz Dol. Maharovec — dečka, Jožeta Kerne iz Praproč — dečka, Ana Mravinec iz Nove Lipe — dečko, Ivanka Zalar iz Kilenje vasi — dečko, Ivanja Jor-

Pretekli teden so se ponesrečili porodničarji: Marija Vidmar iz Mokronoga — dečka, Jožica iz Gor. Pakca — dečka, Marija Kramer z Vel. Kala — dečko, Marija Čenič iz Spelharjeve — dečko in dečka, Ida Uznjak iz Dobrine — dečka, Ana Plut iz Draščice — dečka, Angela Medvedšek iz Roj. — dečka, Marija Markelj iz Sevnice — dečko, Jožeta Pust iz Dolenje vasi — dečka, Ana Turk z Vrha — dečko, Angela Horvat z Mlake — dečko, Slavka Rader iz Zabi vasi — dečko, Neža Novak z Loke — dečka, Angela Zugelj iz Gor. Dobrave — dečka, Fani Osmak iz Kocjeva — dečko, Vera Jaklič iz Dol. Kote — dečka, Kristina Matkovič z Golca — dečka, Ana Ruparšič iz Dol. Maharovec — dečka, Jožeta Kerne iz Praproč — dečka, Ana Mravinec iz Nove Lipe — dečko, Ivanka Zalar iz Kilenje vasi — dečko, Ivanja Jor-

Pretekli teden so se ponesrečili porodničarji: Marija Vidmar iz Mokronoga — dečka, Jožica iz Gor. Pakca — dečka, Marija Kramer z Vel. Kala — dečko, Marija Čenič iz Spelharjeve — dečko in dečka, Ida Uznjak iz Dobrine — dečka, Ana Plut iz Draščice — dečka

Načrti za polet človeka v vesolje

Zdaj, ko v vesolju okrog Zemlje že kroži prva sovjetska vesoljska ladja, si tudi tehniki ZDA prizadevajo urediti podoben načrt: da pustijo na krožno potovanje okrog Zemlje umetni satelit s pilotom. To je takozvani načrt Merkura, ki naj bi bil prva stopnja nadaljnjih človekovih potovanj na Mesec, Ve-

nero, na Mars in še dlje. Za izstrelitev konice Merkurja — pilotske kabine — bodo vzeli kot osnovno izstrelak Atlas. V Sovjetski zvezi se 16 pilotov pripravlja na polet z vesoljsko ladjo, v ZDA pa se sedem pilotov navaja na življenje in pogoje v kabini rakete in na delo z aparati, od katerih so nekateri za pilote po-

vsem novi, kot je to pokazoval položaja in tira satelita okrog Zemlje. Pokazovalec ima globus, na katerem predstavlja satelit in opisuje njegovo pot, tako da ima pilot točen položaj satelita v trenutku opazovanja. Razen tega kabino rakete mečejo v morje, da se piloti navadijo, kako se rešiti iz nje. V okviru teh priprav so letos sredi aprila izstrelili umetni satelit Diskoverer 11, težak 136 kg, da bi preveril delovanje naprave za spuščanje kabine na Zemljo. Po 17 obletih Zemlje bi se bil moral satelit spustiti blizu Havajev, toda naprava je odpovedala in satelit se naprej kroži po svoji poti. To priča o važnosti poizkusov, ki so potrebni za razvoj metode in zanesljivosti novih tehničnih sredstev, da se prepreči katastrofe in pogin posadke.

Po načrtu bi Merkur izstrelili na isti način kakor sovjetsko vesoljsko ladjo, najprej brez pilota, nato pa z njim. Predvideva se, da bodo sovjetski piloti prvi »stopili« v vesolje, in sicer najprej s kroženjem okrog Zemlje.

Naslednji cilj človekovega vesoljskega poleta je Mesec. V prvem poletu naj bi astronauti obleteli Mesec in se vrnil na Zemljo, na drugi stopnji razvoja teh poletov pa se že spustili na površino Meseca. Preden bo prišlo do teh poletov s človekom, bodo izstrelili sondažne satelite brez posadke.

Tako Sovjeti kot Američani imajo svoje dolgoročne programe za osvajanje vesolja. Med zanimivimi načrti je v Ameriki takozvani projekt Saturn, ki naj do leta 1965 izstrelji okrog 17 satelitov, preden bo usposobljen za polet. Ena od inačic Saturna — C-1 s tristo petdesetimi raketami, ki ima prva stopnja 910.000 kg potisne sile, naj bi bila gotova 1964. leta, po desetih izstrelitvah. Cena vseh deset raket bo 886 milijonov dolarjev, lansirne naprave pa bodo večje 30 milijonov dolarjev. Saturn C-1 bo pošiljal v kroženje okrog Zemlje satelite s posadko ali pa izstreljeval na Mesec tisoč kilogramov težke tovore.

Druga inačica Saturna — C-2 — naj bi bila končana do leta 1965 in bo lahko poslala vesoljsko ladjo z dvema človekoma do Meseca in nazaj na Zemljo ali poslala manjši

satelit v kroženje okrog Venera ali Marsa.

Za vesoljsko ladjo, ki bi ponela dva, tri člane posadke do Marsa, bi bil potreben jedrski pogon raket, kar bo nemara uresničeno v 15-30 letih. Z jedrskim raketnim pogonom se ukvarjajo tudi v okviru načrta Saturn. Tak pogon bi bil veliko ugodnejši kakor čisto kemično gorivo, saj bi omogočil znatno daljši polet, vesoljska ladja pa bi bila lahko za 50 odstotkov težja.

V Ameriki imajo tudi posamezne firme svoje načrte za osvajanje vesolja. Tako Boeing projektira univerzalno vesoljsko ladjo, ki bi lahko opravila osem različnih nalog, od katerih so najbolj zanimive Zemljin satelitski observatorij, navigacijska središča ali točke daleč od Zemlje za vodenje in navigacijo drugih vesoljskih ladij, medplanetne sonde in rakete za kolonizacijo in raziskovanje drugih planetov. Posadka teh raket naj bi imela po 20 članov.

(Po Sedmi sili)

Reševalcem »ALI POZNATE DOMAČE KRAJE?«

Čez poletje bomo naš kotiček ukiniteli spet pa bomo z njim nadaljevali v jeseni. Na zadnjo uganiko ni bilo težko odgovoriti: predstavljala je Novo mesto, kulturnih ustanov pa je v njem kar lepa bera: Studijska knjižnica Mirana Jarca, Dolenjski muzej, učiteljske, gimnazijske, dve osemletki, administrativna šola, ljudska knjižnica, kmetijska šola, nižja glasbena šola in tako dalje.

Tokrat je bil žreb naklo-njen temle reševalcem: 1. nagrajen — 1000 din dobi Anica Urbanč, 2. letnik Administrativne šole, Novo mesto; dve

knjižni nagradi pa bosta prejela: Slavica Simonič, c. kom. Staneta 32, Novo mesto, in Zorka Ulepič, učenka 2. razreda osnovne šole Tršična 22, p. Tršiče na Dol.

Na svidenje v jeseni, dragi mladi reševalci!

Konec varšavskega géta

»Preden smo začeli to veleakcijo, smo ogradi-li meje židovske stanovanjske četrti z zunanjo zaporo, da bi preprečili izhuj Judov. Pri prvem prodoru v gétó je Judom uspelo, da so s pripravljeno ognjevitim napadom odbili in zavrili napadalne čete, z njimi tanke in oklopljene vozove. Kljub ponovnemu strelskemu napadu je uspelo pri drugem nastopu po načrtu preiti komplekse stavb. Sovražnika smo primorali, da se je umaknil s streh in više ležečih oporišč v kleti, bunkerje in kanale. Da bi preprečili umik v kanalizacijo, smo kaj kmalu zajezili kanalsko mrežo pod židovskim stanovanjskim okrajem in nabrala se je voda, toda Judom je zvečine uspelo, da so razstrelili zajezitvene naprave.

Poglavitna bojna skupina Judov, pomešana s poljskimi banditi, se je umaknila na trg Muranowskega. Njen načrt je bil, da bi se z vsemi sredstvi utaborila v gétó in nam preprečila vdor. Judovski in poljski zastavo so razvili na neki betonski hiši za oklic k boju. Že kar po prvih dneh sem spoznal, da prvotno zasnovanega načrta ne bo mogoče izvesti. Judje so imeli vse v svojih rokah, od kemikalij za izdelovanje razstreliva do obleke in bojne opreme, vsakovrstna bojna sredstva, zlasti ročne granate in molotovske koktajle. Nadalje je Judom uspelo urediti v podetjih odporniška gnezda. Neko takšno odporniško gnezdo je moral že drugi dan naskočiti pionirski vod z metalci ognja in s topovskim ognjem.

Če smo prve dni domnevali, da imajo samo posamezne bunkerje, se je med veleakcijo vendarle pokazalo, da je ves gétó sistematično preprežen s kletmi, bunkerji in hodniki. S teh hodnikov in bunkerjev so bili vsespovsod dohodni h kanalizaciji. Tako so si Judje omogočili nemoten promet pod zemljo. Kako skrbno so Judje delali, je pokazala v mnogih primerih ugotovljena spretna razstrelitev bunkerjev v stanovanjih za cele družine, s pralnicami in kopalnicami, toaletnimi napravami, s skladišči orožja in streliva in velikimi zalagami živil kar za več mesecev.

Sploščka je še bilo mogoče trumoma zajeti sicer strahopetne Judje, toda v drugi polovici veleakcije je bilo zajemanje vedno težje. Venomer so nastopali bojni odredi, v katerih je bilo po 20 in 30 in več judovskih fantov od 18. do 25. leta, z njimi pa prenehalo primerno število žensk, ki so podžigale ven in ven k odporu.

Tem bojnim odredom je bilo zapovedano, da se branijo z orožjem do zadnjega in da se v sili s samomorom ognje ujetništva. V obrambi z orožjem so bile ženske v bojnih odredih oborožene takisto kakor fantje. Neredko se je primerilo, da so te ženske streljale oborož s pištolami. Vedno in vedno se je dogajalo, da so do poslednjega trenutka skrivale v svojih jopičih pištole in majhne granate, ki so jih nato zabrisale proti množem oborožene SS, policije in vojske.

Dne 23. aprila 1943 je zapovedal državni vodja SS po krakovskem višjem vodji SS in policije za vzhodni del, da je treba varšavski gétó prečistiti s hujšo ostrino in brezobzirno odločnostjo. Zveto sem sklenil, da bom zdaj popolnoma uničil ves judovski stanovanjski ob-laj, in sicer tako, da bom požgal vse stanovanjske bloke.

Nato so Judje skoraj redno prihajali iz svojih skrivališč in bunkerjev. Nemaški so Judje tako dolgo vztrajali v gorečih hišah, da so naposled zaradi vročine in iz strahu, da bodo živi zgoreli, poskakali iz višjih nadstropij, poprej pa

so iz gorečih hiš pometali na cesto žimnice in blazinjake.

Z zlomljenimi udi so se nato še skušali splaziti čez cesto v bloke, ki še niso goreli ali pa jih je le delno zajel požar.

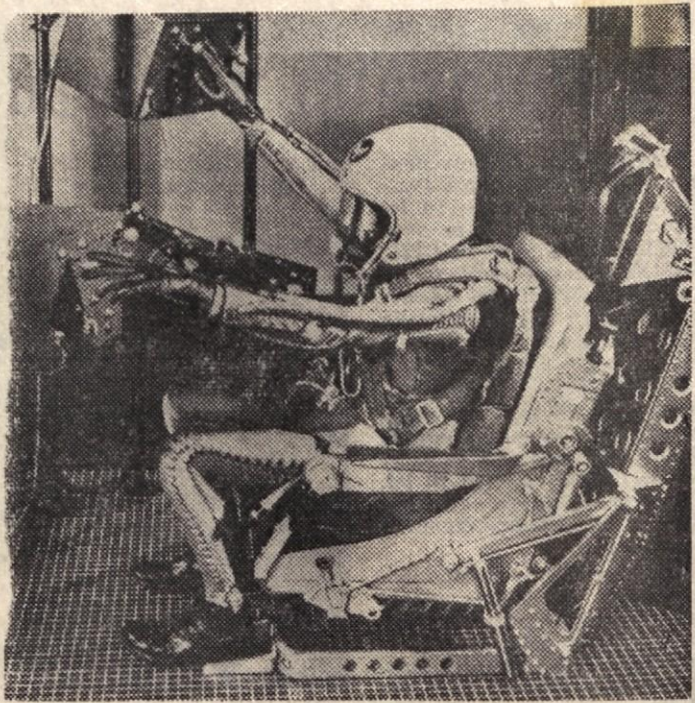
Tudi prebivanje po kanalih že po prvih osmih dneh nikakor ni bilo prijetno. Pogosto smo la'ko zaslišali na cesti skozi jaske glasne klice iz kanalov. Pogumno so nato splezali moške oborožene SS ali policije ali pionirji vojske v i'cke, da bi izbežali Jude, in nemalokrat so se spotikali ob judovskih truplih ali pa so bili obstrlejevani. Kar naprej so morali uporabljati zamegljitvene sveče, da bi Jude izgnali. Mnogi Judje, ki jih kar ni bilo mogoče prestreči, so našli smrt pri razstreljevanju kanalov in bunkerjev. Čim dlje je trajal odpor, tem ostrejši so bili moške oborožene SS, policije in vojske, ki so tudi tu v zvestem bratstvu orožja neutrudno nastopali k izpolnjevanju svojih nalog.

Napad je trajal nemalokrat od ranega jutra do poznih nočnih ur. Nočne ogledniške patrulje, noge zavite v cunje, so bile Judom za petami in so jih venomer držale pod pritiskom. Nemaški so ustavili in postrelili Jude, ki so se okoriščali z nočjo, da bi iz zapuščenih bunkerjev popolnili svoje zaloge živil ali navelj stike s sosednimi skupinami.

Ce upoštevamo, da so imeli moške oborožene SS pred tem naskokom zvečine le tri do štiri tedne vo'aske vzgoje, jim je treba posebej priznati korajžo, s katero so se tu izkazali. Ugotoviti je treba, da so tudi pionirji vojske z neutrudnim in požrivovalnim delom razstreljevali bunkerje, kanale in betonske hiše. Castniki in moške policije so se izkazali z zglednim naskakovnim junaštvom. Samo z nepretrganim in neutudnim naskakovanjem teh sil je uspelo zajeti, oziroma, kakor je dokazano, pokorčati vsega skupaj 56.065 Judov. Prišli je treba še Jude, ki jih je zadelo smrt pri razstrelitvah, požarih in podobnem, pa jih ni bilo mogoče prešteti.

Z lepaki smo opozorili arijsko prebivalstvo, da zapade smrti vsakdo, kdor bi vedoma nudil zavetje kakšnemu Judu, zlasti še, če spavlja Jude zunaj judovskega stanovanjskega okraja na vai o. jih hrani in skriva. Poljski policiji smo dovolili, da izroči vsakemu poljskemu policistu, k' zajame kakšnega Juda v arijskem delu meš'a Varšave, tretjino judove gotovine.

Veleakcijo smo zaključili 17. maja 1943 s tem, da smo ob 20.15 razstrelili varšavsko sinagogo. Kolikor je bilo poslopij in drugega, vse je pokončano. Ker je treba tudi po opravljeni veleakciji računati s tem, da se še vedno skrivajo posamezni Judje pod ruševinami bivšega židovskega stanovanjskega okraja, moramo to področje v bližnjih dneh čvrsto zapah-niti pred arijskim stanovanjskim območjem in ga zastražiti! Tako moramo doseči, da bomo že kakšne morda še žive pičle ostanke Judov držali pod stalnim pritiskom in jih pokončali. Z uničenjem vseh poslopij in skrivališč in z zajezitvijo vode moramo še preostali Judom in banditom onemogočiti vsakršen obstanek. Le to Stroopovo poročilo dopolnjujejo še mnogoteri daljnopisi, s katerimi je Stroop obveščal Krakovo o razvoju bojev. Tako je sporočil 22. aprila.

V Sovjetski zvezi se pripravlja za pot v vesolje 16 astronautov, v ZDA pa navajajo na življenje v posebnih pogojih takega potovanja 7 pilotov... Če delajo res v takih oblekah in s pripravami, kot jih kaže naša slika, ne vemo; res pa je, da se razvija srdita bitka za prvi vstop človeka v vesoljni prostor

Angleška kraljica Elizabeta je podvržena človeškim slabostim, kot vsak zemljan, ki ima le dovolj denarja, da se lahko udeležijo kraljskih dirk in morebiti celo stavi na določene konje ali pa ima na hipodromu celo svoje dirke, kot jih ima kraljica. Vidimo jo na dirkališču v Epsomu, kako si grize nohte, dokler ni trenutek kasneje poskočila in vzkliknila od veselja, ker se je na čelo dirke približal jockey z njenimi barvami, na konju iz njenih hlevov.

Demonstracije proti namernemu obisku ameriškega predsednika Eisenhowerja na Japonsko in proti sklenitvi vojaške pogodbe med obema deželama so posebno v Tokiju in drugih večjih mestih dežele vzhajajočega sonca zavzele izredno velik obseg. Na sliki je videti, kako se policaji dajo s skupino študentov, ki so v Tokiju uspešno demonstrirali proti vladnemu predsedniku Kisiju in njegovi politiki.

Znana ameriška sex-bomba Jayne Mansfield je v resnici med najboljšimi ženami in materami filmskega sveta. Družinsko življenje ji ugaja in zdaj že v tretje pričakuje otroka.

Prva diplomirana črnka z univerze v rasističnem središču ZDA Little Rocku v Arkansasu je Carlotta Walls, o kateri smo že pisali pred leti, da so jo morali k vpisu na univerzo in pozneje k predavanjem spremljati policaji, ker so se belci z vso silo upirali odloku Zveznega vrhovnega sodišča o enakopravnosti vseh ras v ZDA in je temu nasprotoval celo sam guverner države, zloglasni Faubus, ki je napravljal iz Little Rocka simbol rasne nestrpnosti belcev nasproti črnemu ali mešanemu prebivalstvu. Vendar pa je Carlotta uspela in danes ima v rokah prvo diplomu za črnkega študenta na jugu ZDA.

V Ameriki se vedno bolj uveljavlja sistem bančnega poslovanja s tekočimi računi vseh zaposlenih ljudi in plačevanje s čeki tudi za manjše nakupe v trgovini in drugod. Seveda se pri tem pripeti, da marsikdo skuša pri tem vnovični ček, ki nima pokritja v banki, čeprav so za to določene ostre kazni. Ker so mnoge trgovine na ta način izgubile precej denarja, so prišle na izvirno zamisel: dale so izdelati poseben fotoaparati, ki pri blagajni tikrat fotografira ček in osebo, ki ga je predložila. Če potem ni kaj v redu, je na podlagi slike lahko najti krivca. Slika kaže, kakšen posnetek napravi omenjena aparatura.

Prvi mostovi

Prvi mostovi, ki jih zgodovina pozna, so iz Egipta. Zgrajeni so bili 3600 let pred našim štetjem. Drugi so grški, iz dobe okrog leta 450 pred našim štetjem.

»NAZAJ NA DREVESA!«

V Londonu so se razširile govorice, da se namerava švedska filmska igralka May Britt (na naši sliki) poročiti z ameriškim črnim pevcom Samyjem Davisom. Te vesti so izkoristili pristaši angleškega fašističnega voditelja sira Oswalda Mosleya, da so uprizorili pred gledališčem, v katerem sedaj Samy Davis z izrednim uspehom nastopa, demonstracije in skušali delati nered s klici in napisi: »Go home, Samy Davis!« (Vrni se domov, Samy Davis) in »Samy, get back to the trees!« (Samy, get back to the trees!) Fašističnim razgrajcem je uspelo, da so povzročili pretep z množico Londončanov, ki so se poglobili za popularnega Samyja, kar se je seveda končalo z nujno intervencijo policije.

— Vas ne moti, če smo z vami, gospodična? Samo tako namreč lahko upamo, da nas bo mož našel v takšni gneči na pečini...

19. »To je naš tabor,« je pojasnil Mišo. »Vas je mnogo?« je vprašal Nemec. Mišo na vprašanje ni odgovoril. Če je tujec, naj bi šel v hotel. Le kako bi se ga dalo odgnati? Medtem ko sta že prišla na jase, se je začelo daniti. Tujec je pogledal šotor, toda stopil je dalje in odložil nahrbtnik pri skali, na kateri so fantje čez noč stražili. »Lepo je tu,« je rekel. »Vse je tako, kot je bilo včasih.« »Ali ste že bili na tem kraju?« »Da, pred leti,« je rekel Nemec. »Pravzaprav lansko leto.« — Laže, je pomislil Mišo. Teža človeka se moramo bati.

20. Mišo je skušal še kaj zvedeti, toda mož mu ni odgovarjal. Nekaj je mrmrlal okrog skale, pogledal na vzpetino nad zalivom, izklesal zemljevid in si ga ogledal. Mišo je odšel in zbudil prijatelja. Vsa dremotna sta prilezla iz šotora. Ko sta opazila Nemca, sta namršila obrvi. »Ali mu nisi povedal, da tu ni prostora?« je vprašal Bojan. »Reci, da pride še sto tabornikov,« je dejal Jure. »Daj, reci mu,« se je uprl Mišo. »Poglej kakšen je. Vsi trije ne pridemo z njim na kraj.«

21. Slednjič je Bojan, ki je znal nemški, stopil k tujcu in mu povedal, da je prostor zaseden. Možak je nagubal čelo. Videli so, da je jezen. »Ostal bom samo dva dni,« je rekel. Zbiram morske rastline in školjke. Ko končam, grem dalje. Svoj šotor b morali postaviti nižje doli... Ni jim ušlo, kako se pri tem ni mogel ločiti z očmi od skale. »Dovolite mi, da si tukaj pri tej skali uredim prostor za shranjevanje školj in rastlin.« »Ali ne bi šli na drugo stran jase?« »Ne, tule je najbolje — zaradi ravnosti.«